

Brassói Lapok

Előfizetési példány

Árusításba nem hocsátható!

XL. évfolyam

191 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Péntek

1934. évi augusztus 24

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: Brassóban a kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 70 lej, máshol 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegrészen 6 lej, páratlan (jobb) szövegrészen 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK LUGOST!

A véstteljes vasut

Óriási áldozatokkal és szinte emberfeletti munkával építette meg Oroszország a távolkeleti vasutakat. 1907-től 1901-ig tartott a 2049 kilométeres vasútvonal megépítése és ebből 1521 kilométer kínai területen van. Oroszországnak azonban megért a pézt és a munkát, mert a vasútvonal felépítésével nemcsak hatalmas gazdasági, hanem súlyos stratégiai előnyökhöz is jutott a vasútvonalak a szibériai vasúthoz való csatlakozása révén.

A cári Oroszországgal kötött egyezmény szerint Kínának joga lett volna 36 év múlva a vasútvonalat megváltani, ha azonban nem él ezzel a joggal, a vasútvonal 80 év múlva megváltási összeg nélkül is Kína tulajdonába megy át. A szovjetkormány azonban eltérte az az eredeti egyezménytől és a Szovjetszövetséggel szorosan együttműködő Szun-Jat-Szen uralma alatt a vasútvonal fele tulajdonjogát kártérítés nélkül is átengedte Kínának. Ez az egyezmény és a nyugalom azonban csak addig tartott, amíg Japán protektorátusa alatt meg nem alakult Mandzsukuo s ezzel Japán hatalmi szférája ki nem terjedt arra a területre is, amelyen a keletkínai vasút átvonul.

Japán a világ legnyitottabb imperialista állama és őszintén hangoztatja, hogy túlnépesedett lakosságát nem tudja fenntartani jelenlegi határai között s a háromezer vulkanikus szigetenél biztosabb talajon kívánja megvetni lábát. A legyengült és ma is állandóan forrongó Kína nem komoly ellenfél, de annál nagyobb ütközőpont a Szovjetszövetség. Erős és gazdaságilag hatalmas tempóban fejlődik. De nemcsak mint nagyhatalom veszedelmes a japán imperialista törekvésekre. A hihetetlenül olcsó japáni termelést csak a munkabér alacsonyossága teszi lehetővé. A japán fasizmus a munkások hihetetlen kizsákmányolását segíti elő, de ennek ellenére a modern munkásmozgalom nagyon erősen tért hódított Japánban és bármilyen kegyetlenül igyekeznek is letörni, ugyancsak mély gyökeret vert a kommunista mozgalom is. Ez a veszedelem nem kevésbé fenyegető Japánra a gazdasági konkurrenciánál.

A Szovjetszövetségnek és Japánnak éppen a fenti okokból már előbb is volt összeütközése, mielőtt a keletkínai vasút ügye napirendre került. Hiszen a keletkínai vasút ügyének elintézésére is megvolt a békés mód, mert Oroszország felajánlotta, hogy hajlandó eladni a maga részét, de Japán azzal az ürüggyel, hogy a Szovjet tultzott követelésekkel lép fel, megszakította ezeket a tárgyalásokat. Azóta azt a taktikát követte, hogy állandóan rablóbandákkal nyugtalanította a vasútvonal forgalmát és különböző ürügyekkel börtönbe vetette a keletkínai vasút szovjetorosz tisztviselőit. Japán nem akar békés megoldást, mert tudja, hogy csak akkor lehet egyedül uralkodó nagyhatalom a Távol-Keleten, ha leszámolt Oroszországgal. Ezt pedig csak háború árán lehet. Oroszország is teljesen tisztában van ezzel, s ezért áll Blücher tábornok vezérlete alatt állandóan fegyverben 300 ezer vörös katona Szibéria távolkeleti határain.

Kétségtelen, hogy a háború ebben a pillanatban Oroszországra veszélyesebb. Nem mintha egész bizonyosan a gyengébb fél volna, hanem mert Oroszország nyugat felől sem érzi magát olyan biz-

Kereskedelmi flottát létesít Ausztria

Schuschnigg firenzei tárgyalásai nyomán még erősebb lesz Ausztriában az olasz befolyás

Ujabb részletek Dollfuss meggyilkolásának előzményeiről
Olaszország és Ausztria megegyezést keres a kisantanttal

Firenze, augusztus 23

Mussolini és Schuschnigg osztrák kancellár a Villa de Marinisben két ízben folytattak megbeszélést, amelyen az összes kérdéseket megvitatták és megegyeztek, hogy

a két ország közötti politikát változtatlanul fenntartják azon az alapon, a melyet Dollfuss kancellár fektetett le.

Illetékes helyen kijelentették, hogy

SCHUSCHNIGG

a megbeszélésen katonai egyezményről nem volt szó.

Politikai körökből érkező értesülések szerint a megbeszélésen

nem kerestek új átfogó gondolatot, hanem összhangba hozták az eddigi megállapodásokat.

Hivatalos helyen

az egyezménynek kiszélesítésére vonatkozó részt úgy értelmezik, mint a kisantanthoz, főleg Jugoszláviához intézett közeledési felhívást.

Schuschnigg úgy nyilatkozott a tárgyalásokról a Stefani-ügynökség tudósítójának, leszögezve, hogy minden téren tart-

ja magát Dollfuss kancellár politikájához.

— Mussolini — mondotta Schuschnigg — az osztrák politikával szemben a legmegériőbb magatartást tanúsította. Az osztrák kormány

Ausztria függetlenségének megővását tartja politikai alapelveként továbbra is.

Németországgal szemben ugyanígy ragaszkodik Ausztria függetlenségéhez s ha Németország ezt tudomásul veszi, úgy Németországgal is helyreállítható lesz a jó viszony.

— A mai zavaros helyzetért Ausztriát nem lehet felelőssé tenni, mert

ez a kis ország eddig csak folyton a védekező szerepét töltötte be.

Az angol sajtó élénken foglalkozik Mussolini és Schuschnigg tárgyalásaival és igen nagy jelentőséget tulajdonítanak a két államférfi tanácskozásainak. A hivatalos közleményekből azt olvassák ki, hogy

Olaszország és Ausztria között az eddiginél is szorosabb egyezmény jött létre.

A Daily Herald szerint Ausztria ma már teljesen olasz védnökség alatt áll.

Mussolini és Schuschnigg megegyeztek abban is, hogy Ausztria kereskedelmi flottát hoz létre, amelynek bázisa Triestben lesz.

Letartóztatták Buchinger volt minisztert

A július 25-iki felkelés szervezői után megindított nyomozás egyre újabb adatokat szolgáltat a hatóságok kezéhez.

Bécsbe érkezett jelentés szerint a welsi csendőrség letartóztatta Buchinger volt minisztert, a feloszlatott parasztszövetség vezérét és a vezetőség

két tagját, Pampel mérnököt és Iszinger főszerkesztőt.

A csendőrség kezei között levő bizonyítékok szerint mind a három letartóztatott tudott a készülő hitlerista felkelésről és tevékeny részt vett a lázadás megszervezésében.

Háromszoros merényletgyűrű Dollfuss ellen

Ugyancsak szenzációs adatok kerültek napvilágra a nyomozás során a Dollfuss ellen megszervezett merényletről is. Kiderítették, hogy

Dollfuss meggyilkolását az országos szervezet készítette elő és július 25-ikére Dollfuss ellen háromszoros merénylettervet dolgoztak ki.

A gondosan előkészített terv szerint a merényletgyűrűnek csak első állomása volt a kancellári palota.

Ha itt nem sikerült volna Dollfuss meg-

ölni, úgy

a Burg előtt egy másik terrorista csapat tett volna kísérletet bombákkal és revolverekkel.

A terv szerint a különítmény a kancellár és kísérete gépkocsija közé furakodott volna és az előkészített bombákkal, vagy revolverrel végeztek volna a kancellárral. Ha ez is sikertelenül végződött volna, úgy egy harmadik csoport a hazatérő kancellár ellen lakóházának kapujában követett volna el merényletet.

gyenge papírszerződések gátolnak, — a Távolkelet lángbaborulásával teljes erővel szétzakítja gyöngye papirosabroncsát. Mindenki megpróbál leszámolni a hozzá legközelebb eső ellenséggel s egy új világháború pusztító tüzén keresztül megtalálni a terveinek megfelelő kiutat abból az Európából, amely sokkal felfegyverzettebb és harcra később, mint a világháború előtti idők legnyugtalanítóbb napjaiban volt.

Tessék kívágni és eltenni!

12. sz. SZELVÉNY

a B. L. augusztusi
regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 darab augusztusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregényátárának 1934 augusztusi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszerelhetők Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

Bukarestben megkezdődött a nyugdíjak kifizetése

Bukarest, augusztus 23.

Az uralkodó ma aláírta a nyugdíjak és a tisztviselői fizetések folyósításáról szóló dekrétumot. Ennek alapján Bukarestben már megkezdődtek a kifizetések. A pénzügyminisztérium a vidéki pénzügyigazgatóságokhoz is megküldte a kiutalást az illetmények folyósítására.

Anglia cáfolja az angol-japán szövetséget

Tokió, augusztus 23.

Az angol nagykövetség cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint angol-japán szövetség megkötéséről tárgyalásokat folytattak volna.

Összeesküvés a görög kormány ellen

Páris, augusztus 23.

Athénből érkező jelentések szerint a görög fővárosban összeesküvést lepleztek le, amely a kormány megbuktatására irányult.

Az összeesküvők csoportja 50 tagból állott, akiknek nagyrésze katonatiszt. Eddig számos polgárt és kilenc katonatisztet tartóztattak le.

Kondilis hadügyminiszter kijelentette, hogy az összeesküvés komolytalan, vidéken egyáltalán nem voltak számai és a kormány teljesen ura a helyzetnek.

Kéveköto-géppel végzett vele a halál

Kolozsvár, augusztus 23

Hálalosságú szerencsétlenség történt Mezőszentmihály kolozs megyei községben. Habor Mária, a mócsi főszolgabíró testvérhuga, kiment bájtya földjére, hogy megnézze a munkásokat. Vigyázatlanul túl közel lépett a kéveköto géphez és

a súlyos, mozgó rud úgy sújtotta fejbe, hogy néhány pernyi kínlás után meghalt.

Miután a vizsgálat megállapította, hogy saját gondatlanságának lett áldozata, a temetésre megadták az engedélyt.

Hétévi fegyházra ítélték Csikmegye betörőkirályát

Csikszereida, augusztus 23

Megrögzött, javíthatatlan bűnöző ügyében ítélezett a csikszereidai törvényszék.

Bereczky József, aki a magyarországi Vésztő községben született, a kommun után székelytér Romániába tette át. Néhány hónapi munka után a jövedelmezőbb lopásra és betörésre adta magát. Azóta résztint „dolgozik”, résztint büntetését tölti ki. Tavaly ősszel, bravuros ügyességgel megszökött a bacui fogházból. Azóta Csikmegyét tartotta rémületben. Sorozatos lopások és betörések után a csendőrség nemrégiben kézre kerítette a hírhedt betörőt.

A csikszereidai törvényszék most tárgyalta Bereczky József ügyét. A vádlott bűnbánóan beismerő vallomása és védője, dr. Oanea minden erőfeszítése ellen-

re, a törvényszék a megrögzött bűnözőt hét évi fegyházra és 10 évi politikai jogfosztásra ítélte. Az orgazdasággal vádolt Csergő Ágoston gyergyókilyénfalvai kovácsmestert a bíróság héthónapi fogházzal sújtotta, amelyet a vizsgálati fogság beszámításával kitöltöttnek vett. Bereczky az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

Pasteur-intézet lesz a temesvári munkásotthonból

Temesvár, augusztus 23.

A város ideiglenes vezetősége keddi délutáni ülésén elhatározta, hogy Paster-intézetet fog felállítani Temesváron. A városi időközi-bizottság tervei szerint az intézet céljaira az annakidején elott Munkásotthon épületét használják fel. Tervbe vették egy szanatórium feláll-

FLOREAL arckrém

a legtekélyesebb arc- és bőrápolószor.

No. 1. Nappali használatra, puder alá

No. 2. Éjjeli használatra: szeplő, pattanás- és májfoltok ellen.

1 tégely ára 40 lej. — Vezérképviselő: Drogueria „Centrala”, Oradea.

ítását is tüdőbetegek számára, továbbá elhatározták, hogy a városi kórházakat is kibővítik.

Amennyiben a belügyminiszter jóvá hagyja az időközi-bizottság határozatát, a tervbevett munkálatok közelebből megindulnak.

A vasárnapi eredmény után

Göring fenyegetőzik

A „nem“-mel szavazókat nem büntetik meg, de propagandájukat vaskézzel letörlik...

Berlin, augusztus 23

Göring porosz miniszterelnök nyilatkozott a lapok tudósítói előtt a népszavazás utáni helyzetről.

— A szavazásból — mondotta — mindenki megállapíthatja, mennyire szívébe zárt a német nép Hitler.

— A „nem“-mel szavazók egyrésze, azt hiszem, félreértés áldozata és bizonyos szigorúbb átmeneti intézkedésekből alkotott magának végleges képet, másokat pedig önző célok vezetnek. Ezek vagy jobb belátásra kényszerülnek, vagy pedig elhullanak majd agkori gyengeségben. A harmadik csoport egy vékony réteg, amely nem tudott okulni, vagy rosszszándéku.

— A „nem“-mel szavazókat nem bün-

tetjük meg, de propagandájukat vaskézzel letörjük.

Bírálni csak annak szabad, aki jobbat produkál és Hitler előtt megáll minden kritikát(?) Egynéhány év múlva az egész német nép Hitler mögött fog állani. A mi legnehezebb feladatunk ennek az elérésén dolgozni.

Göringnek ez a beszéde igazolja legjobban, milyen bátorság kellett ahhoz, hogy valaki „nem“-mel jelzett szavazó-cédulával foglaljon állást a vasárnapi népszavazáson. És érthető, ha a hitlerizmus igen objektív kritikusa is az ötmillió ember bátorsága mögött már a német nép nagyobbik öntudatos felének akaratát látják és Göring fenyegetőzése mögött a sekélyes államférfi újabb dühögését és szolamait.

Felelőtlen és csalárd úton

Tovább herdálják Csikban a közbirtokossági erdőket

Botrány Kászónujfaluban, fegyelmi eljárás Csikszentmiklóson

159 ezer lej helyett 25 ezerért adtak el egy közös erdőrészt

Csikszereida, augusztus 23

Közel egyévi szélcsend után újból közbirtokossági botrányok kavargják a csendesülnei kezdett csiki vizeket. Ez esetben a kászónujfalusi vagyonszövetség vezetősége került nem mindennapi botrány középpontjába.

A tavasz folyamán a közbirtokossági egyik erdejében tűz keletkezett, amely négyezer szál fenyőt megperzselte. A veszendő, de kereskedelmi célokra még elsőrangban megfelelő famennyiségen túl kellett adnia a vagyonszövetségnek.

Nyilvános árverést hirdettek, melyen Kotró Konrád 36 ezer lejért megvásárolta a fát és az idevonatkozó szerződést nyomban a Kiselnik cégre iratta át.

A cég szabályszerűen kiegyenlítette a vételárát és felszólította a vagyonszövetség vezetőjét, hogy a megvásárolt erdőt határolja ki, mert a kitermelést meg akarja kezdeni.

Ilyen esetekben az a szokás, sőt azt írja elő az erdőtörvény is, hogy a vagyonszövetségekkel együtt az illetékes erdőhivatal szakemberei húzzák meg a határvonalakat. Ezalkalommal azonban nem így történt, hanem két nap-számos kíséretében az erdőgazda sietett a helyszínre s ott a tűzkáros területet messze túlhaladva, fejszeapásokkal határokat húzott s a határlákat névaláírással jelölte meg.

Ezután teljes joggal kezdtek dolgozni a vásárló cég munkásai, akik nem számolták, hány darab fát döntenek, hanem vágták azokat, akár perzselték voltak, akár nem — a kijelölt határig.

Időközben a vagyonszövetség tagjai zugo-

lódni kezdtek, hogy a vásárló cég jogtalanul nagy kiterjedésű erdőt vágott le. Az egymást-érő panaszok nyomán a közbirtokosság négy vezetője kiszállott a helyszínre s rövidesen megállapította, hogy

az erdőgazda kijelölése alapján a cég 3 ezer szál fával többet vágatott le.

A megdöbbentő megállapítással kapcsolatosan rövidesen kiderült az is, hogy az erdőgazda önhatalmulag járt el a határok kijelölésével kapcsolatosan. Senki sem hatalmazta őt föl arra, hogy a vagyonszövetségre káros határokat húzzon. Sőt azt is megállapította a négytagú bizottság, hogy a határtelző fákról az erdőgazda, amikor észrevette, hogy baj van, lefaragtatta névaláírásait s azokat tarisznyájában hordták haza az erdőről.

Ilyen előzmények után hivta közgyűlésre a

vezetőség a vagyonszövetség tagjait s előterjesztették, hogy a cég hajlandó megtéríteni az okozott kárt s az erdőgazda jogtalan határelölése nyomán kivágott fák ellenértékéért 40 ezer lejt fizet.

Az ügygel kapcsolatosan elkezdődött vita fejlődött ki. Egészen jogosan, sehogyan sem tudták megérteni a közbirtokosság tagjai, hogy a vezetőség tudta és beleegyezése nélkül a cég háromezer szál fát vágasson ki. Azt is megkérdezték: miért bízták egyedül az erdőgazdára a határelölést, amikor azt több igazgatósági tag jelenlétében az erdészeti közlegnek kellett volna megejteniük? Józan észszel megérteni nem lehet, hogy heteken, sőt hónapokon át vágják a közbirtokosság egyik erdejét s annak ellenőrzésére egyetlen vezető sem gondol.

A jogos felháborodás nyomán kitört viharban visszautasította a közgyűlés a cég ajánlatát. Határozatában kimondta, hogy tisztán akar látni a kérdésben. Követelte, hogy a nagyszabású visszaélést az illetékes szervek vegyék a kezükbe, tisztázzák azt, s ennek során mindazokat szigorúan büntessék meg, akik a vagyonszövetséghez hozzájárultak.

Ugyanakkor a közgyűlés azon véleményét sem rejtette véka alá, hogy a vezetőség nem követett el minden tőle telhetőt a visszaélés megállítás érdekében. Ezért a felelősséget viselniük kell.

Értesítéseink szerint az erdészeti hatóságokon kívül a közbirtokosságok ellenőrzésével megbízott szövetségi központ is beleavatkozik a nem mindennapi visszaélésbe s felelősségre vonja a vagyonszövetség igazgatóságát. Ennek során a kászónujfalui közbirtokossági vezetők is saját börtönük fogják tapasztalni, hogy azért állította a közbizalom élre, hogy a közösség érdekeit megvédjék és ne engedjék a közt megkárosítani s ha ez mégis megtörtént, viselniük kell a következményeket.

Néhány nappal ezelőtt egy erdőeladástól kifolyólag 139 ezer lej kártérítésre kötelezte a szövetségi központ a csikszentmiklósi közbirtokosság igazgatóságát. Az idevonatkozó szakjegyzőkönyv leszögezi, hogy ennyivel kevesebért adtak el egy erdőt. A köz nem károsodhatik a vezetők tudatlansága és hozzá nem értése miatt. Ha az eladástól kár származott — és kétségtelenül származott —, viseljék érte a felelősséget: fizessenek. Félő, hogy ez esetben is ez fog bekövetkezni.

Eppen ezért jó lesz komolyabban felfogni a vagyonszövetségek vezetését s alaposan megnézni, mit csinálnak, mert a jövőben — kétségtelen jelek szerint — nemcsak papíron, hanem valóságban is érvényesül az annyira szükséges felelősség kötelezettsége.

Amikor a másodliszt elhagyja őrhelyét

Konstanca, augusztus 23

Borzalmas katasztrófát sikerült elhárítani a „Buceci” személyszállító gőzös kapitányának. A hajó kirándulókat szállított és a román vizeken volt már, amikor viharba került. A felkavart óriási hullámok játékszerként dobálták a gőzöst. Ezekben a kritikus pillanatokban a szolgálatot teljesítő Balota nevű másodtiszt

érthetetlen okokból elhagyta őrhelyét. A parancsnok nélkül maradt hajó már-már teljesen elborították a hullámok, mikor a hajó kapitánya maga állott a kormánykerékhez és emberfeletti erőfeszítéssel sikerült a hajót kivezetnie a veszélyes zónából.

A lelkiismeretlen másodtisztet hadbíróság elé állítják.

ASTRA-LUX MOZGÓ

Németül éneklő és beszélő-film!

Kiemelkedő filmszenzáció!

Magyartárgyú filmattrakció!

JÖN

ZOO IN BUDAPEST

JÖN

(Forradalom az állatkertben)

Budapesten játszódik le a film érdekfeszítő cselekménye. A nagy szerelem szimfóniája ez a film, a pesti vurstli, a vasárnapok derűje, jókedve, hangulata szövi át a filmet, amelynek keretében szenzációs rész az, amikor az állatkert vadállatai kiszabadulnak és valóságos forradalmat csinálnak az állatkertben. Ez a film a közönség minden rétegének készült, egyformán gyönyörködteit férfit és nőt, gyermeket és aggyasztant.

A GÖGÖS VÁRUR

és a hűtlen primadonna szörnyű kalandjai a térdigérő viharban

Páris, augusztus 23

Amint egyetlen csepp vízben benne van az egész tenger, úgy egyetlen berlini újsághasábban megtalálható az egész birodalmi szellem.

A „Berliner Börsenzeitung” előkelő nyomtatvány. Ez köztudomású. A nagyipar lapja, afféle hivatalos közlöny, amely címben és jellegben tekintélyesen súlyosbított azáltal, hogy röviddel ezelőtt magába szívtta a „Börsenkurier”-t is, a nagykereskedelm organumát.

A párisi újságok, amikor a német sajtó véleményeit ismertetik, elsősorban a „Börsenzeitung”-ot szokták idézni. Ez a lap a rangjából az otobaparanconok.

Nemrégiben a Börsenzeitung új, folytatásos regénnyel örvendeztette meg olvasóit. Valóban, nemmi közünk a tiszteltreméltó nyomdátérnek irodalmi rovatához s minék a szándéka sem áll távolabb tőlünk, mint a berlini kolléga szellemi melegágyában orvvadászni. A regényt csupán egyetlen szempontból tartjuk kötelességünknek futó szavakkal ismertetni: abból a szempontból ugyanis, hogy a Börsenzeitung, mint a Harmadik Birodalom igazán hivatalos titiménye, mint a német társadalmi élet legelőkelőbb újságja, mint az ugynevezett barna „forradalom” inkarnációja, az irodalomban is azt nyújtja, ami az új Berlin lényege. Tehát a regénynek dokumentum-jellege van: egy darab kor-történelem.

Ennek a kor-történelemnek a címe: „A szellem gyermekének története.”

Ha valakit netán hidegen hagyja ez a cím, esetében az alcím bizonyára megindítja: „Ez történet a régi Oroszországból a szerelemről és árulásról.”

Természetesen, ahhoz nincsen sem okunk, sem jogunk, hogy a teljes regényt, amely a Börsenzeitung magántulajdona, ismertessük. Ez felesleges is volna. Elegetdőlő lesz talán, ha belelendülünk a remek alkotás meséjébe, a végét azután magától fogja kitalálni az olvasó.

A hős, akivel már az első folytatásban összeakadunk, aránylag jelentéktelen ember: mindössze cári tábornok. Pénze azonban van. Legalább is erre kell következtetnünk abból, hogy egy elhagyott, de annál kisebb területen egyszerű, százszobás várkastélyt épített magának. A kastélyt, ezt mondani sem kell, áthatolhatatlanul sűrű, de annál parkosabb kert veszi körül, közepén halastóval, amelyben játszi aranyhalak kergetődznek a komor várur meglepődésére.

Miért komor a várur?

A várur azért komor, mert évekkal ezelőtt az egyik cári színházban megdetszett neki a francia primadonna. Ajánlatot tenni neki s viszonyt kötni vele pillanat műve volt.

Hasonló villámgyorsasággal csalta meg a művésznő egy huszárkapitánnyal a tábornokot. Ezért komor a várur. Ezért építtette a szörény, négyemeletes kastélyt és ezért oly áthatolhatatlanul sűrű a park.

Mindezek után végtelenül egyhangú évek és végtelenül unalmas fejezetek telnek el. Ott folytatjuk, amikor egy hallgatag téli estén... nos, mi történhetik egy hallgatag téli estén? A várur ott ül a kandalló előtt s regényt olvas. Amikor, természetesen, hirtelen feltárl az ajtó s az ajtóban megjelenik ő.

Innen kezdve átadjuk a Börsenzeitung-nak a szót, mert vétek lenne minden helytelenül viselkedést kifejezésért:

— Azért jöttem, hogy ballépésemért bocsánatot kérjem! — mondotta a színésznő tört orosz nyelven. — Oly szörnyen kellett vezekelnem és oly sokszor kértem álmatlan éjszakákon az Istent, puhítsa meg szívemet, hogy megbocsássa. Lélekben és testben megtörve állok előtted, Nikoláj. Enged, hogy nyugalmat találjak nálad, szolgálód leszek, hogy mindent jóvátegyek. Csak ne küldj el, csak ne üzz el a sötét éjszakába. Mert a sötét éjszaka a halálom volna!

E szavaknál a tábornok elé esett és zokogva karolta át a térdét.

Bocsánat, hogy közbevágunk. Minden más regényben a generális, aki természetesen gavallérember vagy magához karolja a nőt s azt mondja, hogy Alice, ami volt, az volt, ne beszéljünk többet róla, én megbocsátok, vagy pedig így szól: „Alice, én természetesen nem bízom ki az éjszakába... a kastély a rendelkezésére áll, én azonban megyek!” És távozik.

Mondjuk, minden más regényben. A náci-forradalom előtt. De éppen azért volt a náci-forradalom, hogy ebben a regényben ne. Eppen itt található ama kor-történelmi dokumentum. De adjuk vissza a Börsenzeitung-nak a szót:

A tábornok fölállt és csöngetett, András legény belépett:

— Vezess ki a hölgyet? — s egykori barátján felé fordulva, a generális kemény hangon folytatta:

— Ezt Önnek már három évvel ezelőtt meg kellett volna gondolnia, asszonyom, amikor engem, aki Önt a tenyérén hordozta, oly alávalóan megcsalt és elhagyott!

A napokban dönt a kormány a magyar nyugdíjasok ügyében

Országos jelentőségű a liberálisok tárgyu-jiui felvonulása Popovici Mihály közvetít Maniu, Vajda és Mihalache között

Bukarest, augusztus 23.

A kormány több tagja és mintegy 50 parlamentár szerdán este különvonattal Targu-Jiuba, a miniszterelnök választókerületébe utazott, ahol csütörtökön nagy szimpátiatüntetést rendeznek Tatarescu mellett.

Ezideig mintegy 200 képviselő és szenátor jelentette be részvételét, úgyhogy a tg-jiui liberális felvonulás, a jelek szerint, nemcsak a pártnak, hanem a belpolitikának is országos jelentőségű eseményé válik. A miniszterelnök beszédét éppen ezért nagy érdeklődéssel várják politikai körökben.

Kiszivárgott hírek szerint Tatarescu ez-alkalommal felhagy a nemzeti-paraszt-

párttal szemben elfoglalt semleges magatartásával és

éles támadást intéz Maniu Gyula ellen, akit felelőssé tesz az utóbbi időben kikapott fegyverkezési botrányokért.

Az Adeverul úgy tudja, hogy a miniszterelnök nyilatkozni fog a kormány őszi munkaprogramjáról is, egyben megvonja a párt jövőbeni működésének eszmei irányvonalát. A tg-jiui demonstrációnak az a körülmény ad különösebb érdekességet, hogy arra fölönul a liberális fiatal-ságot tömörítő „H” csoport is, melynek működését nem a legjobb szemmel nézik a párt öregjei és elsősorban maga a párt-elnök.

A volt magyar köztisztviselők nyugdíja

ellen tervezett felülvizsgálatról még mind-ezideig nem kaptunk hivatalos magyarázatot. Bukaresti tudósítónk jelentése szerint

az ügyet a pénteki minisztertanácsom tárgyalják le. A pénzügyminiszter állítólag utasítást adott a nyugdíjközpont igazgatóságának, hogy sürgősen kimutatást készítsen mindazokról a magyar nyugdíjasokról, akiknek nyugdíjjogosultságát a Popovici-féle törvény alapján ismerték el.

A kimutatásban fel kell tüntetni, hogy az illető volt köztisztviselő mikor és hol teljesített szolgálatot, milyen címen tagadták meg annakidején az eskütelét és hogy a hűségsküt utóbb letették-e?

Nézeteltérések minden vonalon

A fővárosi lapok Bratianu Dinu erdélyi beszédének szokatlanul éles hangját arra magyarázzák, hogy a Maniu-Vajda viszály következtében a nemzeti-parasztpárt összetartó ereje lényegesen meggyöngült, amit most a liberális párt politikailag kiakarnak.

A Lupta szerint a nemzeti-parasztpárt belső viszályai hovatovább mindinkább kiszélesednek. Ma már nemcsak Vajda és Maniu, hanem Maniu és Mihalache között is komoly nézeteltérések vannak.

Maniu hívei nemcsak azt vetik a pártelnök szemére, hogy nem jelent meg a bukaresti diszvacsorán, hanem főképpen Mihalache konstancai beszédét kifogásolják, amiben Maniuelles kitételeket vélnek felfedezni. Egyben különbséget tartják azt is, hogy Mihalache Konstanca nem választott Dinu Bratianu támadásaira, amikor tudott dolog, hogy ezeknek a támadásoknak az éle az erdélyiek és elsősorban Maniu ellen irányult.

Nemzeti-parasztpárti körökben — írja a Lupta — az az általános vélemény, hogy a helyzetet sürgősen tisztázni kell. A jelenlegi állapotok súlyos aggodalomra adnak okot. Mihalache egyfelől képtelen összeállítani a párt új programját, másfelől arra sincs ideje, hogy visszaverje a liberálisok támadásait. Súlyos problémák vannak napirenden, Mihalache nak pedig mielőbb be kell bizonyítania pártvezéri képességeit.

Mihalache környezete a konstancai tanácsülés megszakítását azzal indokolja, hogy a nemzeti-parasztpárt elnöke helytelennek tartja a párt programjának ezen az uton történő megállapítását. Szerinte egy nagy demokratikus párt programját csak a párttagozatokat képviselő végrehajtóbizottság állapíthatja meg véglegesen. Ezért szeptember közepére összehívták a végrehajtóbizottságot. Erre a gyűlésre terjesztik elő azokat a jelentéseket, amelyeket a konstancai tanácskozásokon nyújtottak be a szakreferensek.

amit Maniu küldött Madgearunak arra a sürgönyre, amivel Konstancaiba hívták.

„Badacsony gazdaságom munkálatai és egyéb ügyeim miatt, sajnálom, de nem mehetek” — táviratozta vissza Maniu.

ELŐSZÓ SZOVATAHOZ — LIPPAN

A szovátai maniista értekezletet megelőzően augusztus 30-án leplezik le Lippán Barbu Vince szobrát, aki első elnöke volt az erdélyi román nemzeti pártnak. Politikai körökben élénk érdeklődéssel figyelik a lippai ünnepségek előkészületeit, melyeknek Bocu Szever a legfőbb irányítója. A detronizált tartományi vezér nagyszabású politikai tüntetésnek számít a lippai ünnepséget, melyre több tízezer falusit akar felvonultatni.

Meghívták Maniut is, aki állítólag itt fogja elmondani az első „közvéleményt felvilágosító” beszédét, amiről még Bukarestben beszélt a bankett után, a cenzurát támadó nyilatkozatában.

Szatmármegyében is pusztít a vérhas

Szatmár, augusztus 23.

Szatmármegyében veszedelmes vérhasjárvány lépett fel. Bőlték községben 2 nap alatt tizennégy súlyos megbetegedés történt, melyből négy halálos lefolyású volt. A vármegye főorvosi hivatala szigorú intézkedéseket fogantatott a járvány leküzdésére.

— VESZTE LETT A FURDÉS AZ ÖREG MUNKANÉLKÜLINEK. Nagyváradról jelenti tudósítónk: Kovács András 56 éves munkanélküli nagyváradi ember kedden délután befulladt a Félix-fürdő egyik kisebb tavába. A vizsgálat még nem tudta megállapítani, hogy az öreg munkás öngyilkosságot követett-e el, vagy pedig szerencsétlenség áldozata lett?

— TEMESVÁR VÁROSA MÉGIS MÓZIT NYIT TÉLIRE. Temesvárról jelenti tudósítónk: A beomlott Capitol-mozgó helyére építendő új épület munkálatait a tél előtt nem tudják befejezni. Ezért Temesvár ideiglenes vezetősége úgy határozott, hogy vagy a Tiszti Kaszinó, vagy a Ferdinánd-szálloda nagytérképén nyitják meg télire a városi mozit.

Astra-LUX-Mozgó

Telefon 145.

Szerdán és csütörtökön közkinátra

ALEXANDRA NAGYHERCEGNŐ

című németül beszélő orosz-tárgyu film fut Főszerepben: Jeritza Mária, Paul Hartmann, Szőke Szakáll

Popovici mint békeangyal

Bukarestben nagy szenzációt keltettek azok a tárgyalások, amiket Popovici Mihály volt miniszter kedden folytatott Konstanca egyik felől Mihalacheval, másfelől Madgearuval. Popovici egyenesen Vajda marosmegyei birtokáról utazott Konstancaiba és — az Adeverul szerint — tárgyalásainak eddigi eredményeivel meg van elégedve.

— Popovici — így szól a cikk — azzal a benyomással távozott Vajdától, hogy a két pártvezér között ma már nem olyan nagyok az ellentétek, mint annakidején, sőt Vajda sok mindenben igazat ad Maniunak. Ami Maniut illeti, ő nyíltan kijelentette, hogy nem óhajtat ismét a párt élére kerülni, miniszterelnök sem akar lenni, csak egy dolgot kíván a pártvezetőségtől: ne akadályozzák őt szabad mozgásában, engedjék, hogy az alkotmányos és az állami problémákról táplált nézeteit a párt keretében, mindaddig, amíg ellenzékben vannak, szabadon kifejtthesse.

Elhagyta Ön miatt a szolgálatot s elhagytam mindent, ami eddig drága és kedves volt nekem. Ez a legnehezebb csapása volt életemnek. Távol az élettől, itt a magányosságban lassan behegedt a seb. Azt, amit az emberek szívnek neveznek, Ön annakidején hidegvérűen kitépte a testemből. Nincs többé szívem, Madame, menjen Ön ahhoz, aki valószínűleg már nincs inyére Önnek és azonnal hagyja el házat, ahova be se lépjen többet!

— András, vezess ki a hölgyet! — ismételte a tábornok és elhagyta a szót.

— Nikoláj! Nikoláj! — zokogott a színésznő utána. — Könyörülj rajtam, ne légy oly embertelenül kemény. Ne küldj ki az éjszakába, a halálba!

Semmi válasz. Kitégült szemekkel, őriktként nézve maga körül, a színésznő az ajtó pillantott, amely becsukodott a generális mögött. „Nekem ki kell Önt vezetnem!” — hallotta mintegy a távolból az inas hangját.

Ezek a szavak döntöttek. Kézitáskájából gyorsan kis üveget vett elő és egyetlen

kortyintásra, mielőtt a legény megakadályozhatta volna, kiürítette. Görcs rázta meg testét, amely vadul még egyszer fel-egyenedett, azután összeesett és ott feküdt a szőnyegen, a régi, nagy szék előtt.

(Folyt. köv.)

Azt hisszük, hogy itt abba is hagyhatjuk a birodalmi sajtó legelőkelőbb laptermékének irodalmi ismertetését. Elvégre ebben a csöppben is benne van a lényeg s aki mégis kíváncsi volna a következő fejezetek szellemére, annak elárulhatunk annyit, hogy az egész regényen át térdigérő szél fúj és a mogorva tábornok hiányzó jobbkezével pödörgeti a francia primadonna simára borotvált szakállát.

Mindenestre újszerű, nemes, ötletes, egészséges, konstruktív, lángoló művészet ez a barna művészet s az ember, ha elmerül benne, megértheti, miért kellett magyára rakni Berlinben a Zweigeket, Mannokat, Ludwigokat, Mühsamokat, Weinereket, Einsteinekét s az átkozott mult többi sötét, tehetségtelen, gyalázatos kontárját.

(m.)

Térképpel járt, rögtön kémnek nézték

A színérváraljai „kémfogás” hiteles története

Szatmár, augusztus 23.
Mint a bukaresti román lapokban olvasható volt, Szatmár megyében, Színérváralja községben „kém” fogtak. A kém Both Gyula nyugalmazott magyar vezérkari ezredes, aki apósánál, Thury Sándor földbirtokosnál, a színérváraljai magyar párt elnökénél nyaral és a kataszteri hivatalban térképeket készít.

Ezt mondják a román lapok és a Curentul természetesen hozzáfűzi, hogy mivel a színérváraljai kataszteri hivatal főnöke magyar, ki kell dobni az összes magyar köztisztviselőket, mert azok egyebet sem csinálnak, csak kémkednek.

Igy a Curentul.
Most lássuk, hogy miképpen fest az ilyen „kémfogás” a valóságban?

Both Gyula nyugalmazott ezredes apósánál nyaral. Thury Sándornak Színérváralja határában van egy erdeje, amelyen most ki akart termelni Arra kéri te vejét, hogy menjen ki az erdőbe és vizsgálja meg, milyenek a kitermelési lehetőségek, de egyben nézze meg azt is, hogy nem szántottak-e az erdőbe bele a földművelők? Both Gyula elment a kataszteri hivatalba és kérte, a telekkönyv adja ki neki az erdő kataszteri térképét, hogy a vázlatrajzból pontosan megállapíthassa azt a területet, amely az apósáé.

Vallamelyik tulbuzgó meglátta, amint a kataszteri vázlatrajzot Both Gyula a

térképébe belerajzolta. A honmentő atyafi azonnal a csendőrségre szaladt és lelkenedve ujságolta, hogy egy kém, térképpel felszerelve, kémleli a színérváraljai határt.

A csendőrség közbelépett. Both Gyulát letartóztatták és lakásán házkutatást tartottak. Természetesen eredménytelenül. Kihallgatása alkalmával tisztázta magát. A helyrajzi adatokat akarta megszerezni és a térkép Szatmár megye utainak térképe volt, amilyen ezrével van forgalomban és igazán nem kell kémkednie annak, aki azt meg akarja szerezni, hiszen bármelyik könyvkereskedésben pár lejért kényelmesen megvásárolhatja.

Csak egy félórát tartották fogva Both Gyulát, azután sürű bocsánatkérések közepette szabadlábra helyezték. Most Both és Thury a vármegye főnökétől kérnek elégtételt a rajtuk esett sérelemért.

Ez a szatmári „kémfogás” hiteles története.

Ezt fujta fel a Curentul és ezt használta fel, hogy ismét üssön egyet a kisebbségeken. Ezuttal melléfogott alaposan.

Ők is megszokták már, mi is. Már fel sem háborodunk rajta, csak — legyintünk egyet...

Erdélyszerte megindult a közigazgatási perek lavinája a vasutas-elbocsátások ellen

Minden tekintetben törvénytelen az elbocsátási eljárás

Temesvár, augusztus 23.

A kisebbségi vasutasok ellen megindított hadjárat legújabb fejezete az ország-szerte szeptember elsejére eszközölt felmondások. A felmondólevél mellé Temesváron mellékelték a szeptember 17-ikére szóló idézőket is a másodfoku fegyelmi bizottság tárgyalására. Keserű gunyként hat ez az eljárás: a fegyelmi eljárás még folyik, de a szerencsétlen már kirepült helyéről, amelyet természetesen azonnal be is töltenek!

A vasutasok most a végső eszközhöz folyamodtak: közigazgatási pert indítottak az ítélőtáblánál a rövid uton való elbocsátást aláíró vasuti felügyelőségek ellen. Számítva arra, hogy a bíróság esetleg illetéktelennek tartja magát ezekben az ügyekben,

már beszereztek több semmitőlseki

A nyelvismeret hiánya nem is törvényes ok!

— A vasutas fegyelmi eljárás alá vonható, ha két egymásutáni évben rossz minősítési jegyet kapott. De a nyelvtudás az ugyancsak pontosan meghatározott és felsorolt „minősítési kérdések” közt se szerepel. De még ha erőszakos magyarázattal oda számítanak is, a minősítésről szóló rendelet 1933 október 4-én jelelt meg és az első évi rossz minősítés 1933 végén lett volna adható s így még egy év hátra van. S hogy még tovább menjünk: 1933 végén ezek a minősítések teljesen az egész vasutnál meg sem történtek, adminisztrációs okból, vagy hanyagságból.

— Az elbocsátás továbbá hatalommal való visszaélést jelent, mert a vasut szervezeti szabályzatát tartalmazó törvény kimondja ugyan, hogy a vasuthoz való felvételhez szükséges az államnyelv kiélegető tudása, de egy szóval se intézkedik a már véglegesített alkalmazottak nyelvtudását illetően.

— A szóbanforgó 1933 április 28-iki törvénynek két végrehajtási utasítása van: egy a tisztviselőkre és külön egy a vasuti munkásokra és iparosokra vonatkozólag. Az utóbbiban nem szerepel a felvételnél szükséges nyelvtudásról szóló szakasz, az

döntőnyit a tábla ezügybeni illetékeségéről.

A perek lavinája most már ország-szerte megindul, minden városban néhány tucat keresetet nyújtanak be: ez a végső szalmaszál. A kereset bő jogi analízissel bizonyítja az elbocsátások törvénytelenességét.

A vasuti munkások és iparosok beadványa a következő főpontokat tartalmazza:

— Az elbocsátás — ugymond — törvénytelen, mert az 1933 április 28-iki szolgálati törvény végrehajtási utasítása szerint a vasutasokat csak a végrehajtási utasítás fegyelmi előírásai alapján lehet lefokozni, vagy elbocsátani. Ezeket az eseteket a végrehajtási utasítás pontosan és egyenként elősorolja. Ebben a felsorolásban a nyelvtudás nem szerepel.

előbbiben azonban igen. A törvényhoző ezzel is jelezte, hogy

a munkásoktól és iparosoktól nem szándekezik ugyanolyan nyelvtudást megkövetelni, mint a hivatalnokoktól.

Hiszen szakmunkásokról van szó, nem irodistákról!

— De bármint áll is a dolog a törvényes előírásokkal, az elbocsátottak ismerik jól az állam nyelvét, aminek bizonyítéka, hogy annyi éven át álltak a vasut szolgálatában és kifogástalanul teljesítették a román nyelven adott utasításokat és ugyancsak az állam nyelvén elkészítették vonatkozó jelentéseiket is. Ha nem így lett volna, már régen eljárás indult volna ellenük a szolgálat megtagadása miatt. Második bizonyítéka nyelvtudásuknak az eddig kiállt nyelvizsgák sorozata, amelyek után megmaradtak szolgálatukban és kifogástalanul végezték tovább teendőiket.

— Az elbocsátási végzést illetéktelen hatóság írta alá. A végrehajtási utasítás 57. fejezetének 5. bekezdése világosan előírja: „az elbocsátások a központi igazgatóságok által eszközözendők a fegyelmi bizottságok értesítésével egybehangzóan”. A magyar vasutasokat azonban a műhely-

A ROMÁN IPAR NAGY MINTAVÁSÁRA BUCUREȘTI, PARCUL CAROL

1934. szeptember 6 – 30-ig.

ÖFELSÉGE A KIRÁLY magas védnöksége alatt és
N. THEODORESCU ipar- és kereskedelmi miniszter
elnöksége alatt.

Főmegbizott: CEZAR POPESCU. Az egész nemzeti ipar
részvételével.

Főpavilon (újonnan építve)

Az európai kiállítások egyik legszebb pavilonja.

Az iparos urak közbenjárására a mintavásárra való beiratási határidő augusztus 25-ig meg lett hosszabbítva.

Az iparüzemek lelkéretnek, hogy bejelentési igazolványukat küldjék el aug. 25-ig a főmegbizott irodájába, Strada Clemenceau 6 sz. megjegyezve, hogy ezen lent megjelölt határidőn túl beérkező kérvények nem lesznek figyelembe véve.

MADÉFALVA: 17 MAGYAR VASUTASELBOSZTÁS!

A kisebbségi vasutasok ellen indított könyörtelen hajszának csattanóját a csikmadéfalvai vasutasok sem kerültk el. A csikmadéfalvai fűtőház 17 magyar alkalmazottjának hivatalos irást kézbesítettek ki, amely arról értesíti őket, hogy szeptember 1-én el kell hagyniuk állásukat. A rendelet az elbocsátottaknak sem a nyugdíjazásáról, sem végkielégítéséről nem intézkedik. Tehát minden további gondoskodás nélkül kidobják az utcára a csikmadéfalvai fűtőház 17 magyar alkalmazottját.

— Szívbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek reggel éhgyomorra egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyhességét csakhamar megszünteti.

felügyelőség ebrudalta ki, amely alárendelt szerve a központi igazgatóságnak.

— Mindezek alapján — fejeződik be a beadvány — az elbocsátás teljesen törvénytelenül és jogtalanul és szerzett jogaink súlyos megsértésével, egzisztenciánk és családunk tönkretétele mellett történt. Kéri tehát a kereset a szolgálatba való visszahelyezést az eddigi rangfokozatban és jogokkal.

Ez a vasuti munkások és iparosok fellegbezési mintája, amelyet egyenként nyújtanak be a táblához. A hivatalnokok keresetének szövege némi változásokat tartalmaz.

Szépen, minden eshetőségre és ellenvetésre számítva, megtámadhatatlanul építették fel a jogi érvelés épületét. Sehol semmi rés rajta. Az emberiség és méltányosság érvei mellé odadobják ezt a peres beadványt is a serpenyőbe. A deputációzás csődöt mondott, a magyar vasutasok a bíróság elé kényszerültek.

Ha ez is elveszett, minden elveszett.
Kórműves Géza

HIREK

Baradlai László:

A gyerekeknek iskolába kell járni...

A tanító ur levizsgázott. Öt napig ült benn a városban. Öt napig fordult az izgalom forró izzadságában. Öt napig élt és maga sem tudja, hogy miből, mert a júliusi fizetését csak most, a vizsga után utalták ki. Talán fájdalom-díj gyanánt?

Éjszaka nyugtalanul aludt a tanító ur és sohasem párta meg, míg az ébresztő óra megszólal. Hétre volt beállítva az ébresztőóra, de a tanító ur ötkor már ébren volt. Elővette a tankönyvet a tanító ur és kiment a kertbe, ahol fennhangon magolta:

— Scoartă... kéreg, fătă... emelő... Mert hátha ezt kérdezik?.. Tegnap az egyikőtől a fa kérgéről, a másiktól a mondbeli farkas emelőjéről érdeklődtek. Nem lehet tudni előre semmit. Minden szót tudni kell, mert minden szó egy akadály, amelyen át kell ugrani, mint egy rekord-döntő bajnoknak.

Mert a tanító ur is rekordokat állított fel. Az első nagy rekord az volt, hogy öt napig meg tudott élni. Mert senki sem törődött a tanító urral — valljuk be a saját hibáinkat is — senki sem kérdezte meg, hogy ugyan, kedves tanító ur, miből is élt itt a városban öt nap alatt? Ha egy teniszeremény van a városban, a résztvevőket elhelyezik családoknál, ellátják mindennel. Most is verseny volt, de a résztvevőket csak sajnálták a nagy erőfeszítés miatt, az izgalom miatt, de elhelyezésükről senki sem gondoskodott. Szegény tanító ur és szegény tanítónő de-lenként, amikor az elnök felfüggesztette a vizsgát, elindult a messzi külvárosi kocsmák, olcsó kis kifőzések felé, mert többre, jobbra nem futotta, hiszen a vizsgák kezdeténél még a júliusi fizetés sem volt a zsebében.

Most levizsgázott a tanító ur. Jól-rozs-szul? Ő tudja a legkevésbé. A román líra fejlődését nagyszerűen tudta, viszont nem tudta megmondani, hogy mennyi a föld kerülete? Most, persze, az elnöktől függ, hogy melyik feleletet veszi döntően számításba? Bár az elnök kijelentette, hogy öt nem vezetik politikai szempontok és a feleletet csak a pedagógus bírálja felül, de azért a tanító ur szívében nyugtalan és — valljuk be — erre a nyugtalanságra igen nagy oka is van.

A tanfelügyelő utasítást adott a tanító urnak, hogy készítsen mindent elő a szeptemberi beiratkozásokhoz. A tanító ur csodálkozva nézett a tanfelügyelőre:

— Szeptember? Beiratkozás? Ott leszek én még akkor?

A tanfelügyelő szigorúan válaszolt: egyéni sorsok öt nem érdeklik. A rendszer nem állhat meg. A tanítás nemsokára meg kezdődik. A növendékeket be kell iratni. A tanító ur, ma még tanító, neki kell meg csinálni a beiratási munkálatokat.

— A gyerekeknek iskolába kell járni — mondotta komolyan a tanfelügyelő ur.

A gyerekeknek igen. A gyerekek iskolába is fognak járni, ha eljön a szeptember.

A gyerekek biztosan. A tanító ur csak esetleg...

— SZÉKELYHIDI HIREK. Tudósítónk írja: Elkecsere és összetörve érkeztek haza a székelyhidi tanítók a nyelvvizsgáról. Rájuk nézve annál kellemetlenebb volt a dolog, mivel nem is igen készültek a vizsgára. Ugyanis csak 2 tanító kapott idejében értesítést, hogy vizsgáznunk kell, a többiek csupán a vizsgaelőtti napon kapták kézhez a vizsgára szólító rendeletet. Az egyikőtől például a Miatyánkot kérdezték románul. Természetesen, ha valaki nem tudja az ilyesmit szóról-szóra, még román tudása mellett sem tud rá helyesen felelni. Most a legnagyobb kétség között várják az eredményt. — Az adóhivatalnál egy Mihalache nevű tisztviselő volt ideiglenesen alkalmazva. A napokban egy szegény székelytől, aki éveken át kuporgatott pénzéből biciklit vett, azt kölcsönkérte és odébbállt vele. A csendőrség keresi. Szomorú dolog, hogy

ilyen emberek kapnak alkalmazást, mikor hány becsületes ember van kenyér nélkül. — A zenészek között nagy az elkeseredés. Ugyanis rendeletet kaptak, mely szerint fényképes igazolvánnyal kell rendelkezniük és egyesületbe iratkozniuk. Ez a primásnak 400, a tagoknak 200 lejbe kerül. Azonkívül havonta a primásnak 60, a zenekar többi tagjainak pedig 40 lej tagsági díjat kell fizetniük. Azt mondják, inkább eháse muzsikálnak. — Az újonnan átszervezett székelyhidi teniszegylet augusztus 19-én, vasárnap nagyszerű teniszereményt rendezett, amelynél a vidék legjobb teniszezői vettek részt. A verseny nagy erkölcsi és anyagi sikert hozott. Utána reggelig tartó nagy bál volt.

— Mielőtt öngyilkos lenne, keressen fel minket! — Ez a jelszava az amerikai életmentőtársulatnak, amely óriási felkészültséggel dolgozik, külön palotája, kórháza és nagyszámu személyzete van, külön rádiónegyedőrája, amely a fenti jelmonddal kezdi műsorát. Nagyszámu papot, ügyvédet és orvost foglalkoztat, sok a pártoló-tagja és a kimentett, vagy „előzelesen” jelentkező öngyilkosokat, illetve öngyilkosjelölteket lelki vigaszban, vulgó kuklipredikációban részesítik, orvosi segínyt látják el és álláshoz juttatják. Az embernek szinte kedve támad az öngyilkosságra. Kár, hogy a társulat reklámjai maguk is megjegyzik, hogy az életuntak „a lehetőséghez képest” fognak segíteni. Ha még hozzávesszük, hogy az öngyilkossági statisztika Amerikában is magas „nívót” és makacs növekedést mutat, előtünk áll az amerikai álszentekedés újabb iskolapéldája. A rendszeres és emberi megélhetést nyújtó munkanélküli segélyért küzdők barrikádjait gázbombák robbantják szét, a szociális követelésekért ordító szájak nyelhetik a talmi jótékony-ság morzsáit. Az „új” Amerikában éppúgy a végsőkig feszítik az elkeseredés hurját, mint a vén Európában.

Meghalt Reiner Simons, a bécsi népepera alapítója és igazgatója, aki Bécs zenei életének hosszú éveken keresztül irányítója volt.

— Szatmáron elkobozták a budapesti Rádió Élet című lapot. Szatmárról jelentik: A rendőrség elkobozta a Rádió Élet című budapesti rádió-újság legutolsó számát. Az elkobzás oka ismeretlen. A rendőrség arra hivatkozik, hogy felsőbb rendelkezésre történt.

— Marosludasi hírek. Tudósítónk jelenti: A nagyenyedi rendőrség egy cigányt tartóztatott le, aki kitűnően sikerült hamis szátlejesekekkel fizetett. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy a pénzt terjesztés végett egy péterlaki embertől kapta. A letartóztatott cigányt a marosludasi csendőrségnek adák át, amely a pénzhamisító társaság tagjainak kézrekerítésére a nyomozást azonnal megindította. — Berkovics Jakab marosludasi földbirtokos az egyik éjszaka udvarán egy gyanúsán meglapuló emberre akadt, akit aztán menekülése közben elfogott és összekötöztött. Amikor az összekötöztött embert az előhívott rendőrnek átadta, kiderült, hogy az éjjeli látogató Sente János jómódú helybéli gazdával azonos, aki a szomszédja tüzfűjét szándékozott megdézsmálni.

— Magának tekintette a falusi legelőn levő jószágokat. Csikszeredáról jelentik: Az utóbbi időben Csikszenttamási és a szomszédos községek legelőiről egymásután nyomtalanul tűntek el a jószágok. A tettest sehogy sem sikerült kézrekeríteni. A napokban újabb lopás történt. Bőithe János Jakab csikszenttamási gazda kaszálójáról egy szekér szénát loptak el. Ezzel kapcsolatosan kézrekerült a marhatartóvaj is. Kiderült, hogy a jószágokat és a szénát is Szőcs Ferenc lopta el. Ügyészségi rendeletre a csendőrség erőteljes nyomozást vezetett be, hogy más bűnös is nem terhelik-e a veszedelmes marha- és szénatolvaj lelkét?

★ Eljegyzés. Zágoni Albu Ilonka, Zágón és Pozson Gábor, Zágón, jegyesek.

— Kötéllel végzett magával. Csikszeredáról jelentik: Ötveny Kenese Gergelyné 65 éves csikszentimrei asszony 1924-ben súlyos tifuszbajánnyal esett át a székelyudvarhelyi szanatóriumba. A szerencsétlen asszonyra elviselhetetlen súlyos nehezített súlyos betegsége. Több alkalommal kísérelt meg öngyilkosságot, de hozzátartozói minden esetben korán észrevették szándékát és megakadályozták a végrehajtásban. Va-

— Nyugdíjnap Csikszeredán és Gyergyószentmiklóson. Csikszeredáról jelentik: Dr. Pál Gábor csikmegyei képviselő elhatározta, hogy az újonnan megszavazott nyugdíjtörvény-módosítás rendelkezéseit s az azokkal kapcsolatos teendőket széleskörben ismertetni fogja. E célból augusztus 26-án, vasárnap délután két órakor a gyergyószentmiklósi ipartestület székében, augusztus 29-én szerdán délelőtt 10 órakor pedig a csikszeredai közbirtokosság székében előadást tart.

— Tífuszbajánnyal Székelyudvarhelyen. Tudósítónk jelenti: A székelyudvarhelyi főorvosi hivatal hírdetményt tett közzé, mely szerint Székelyudvarhelyen tifuszbajánnyal van s ezért óvintézkedéseket léptetett életbe.

ABLAK

— Mielőtt öngyilkos lenne, keressen fel minket! — Ez a jelszava az amerikai életmentőtársulatnak, amely óriási felkészültséggel dolgozik, külön palotája, kórháza és nagyszámu személyzete van, külön rádiónegyedőrája, amely a fenti jelmonddal kezdi műsorát. Nagyszámu papot, ügyvédet és orvost foglalkoztat, sok a pártoló-tagja és a kimentett, vagy „előzelesen” jelentkező öngyilkosokat, illetve öngyilkosjelölteket lelki vigaszban, vulgó kuklipredikációban részesítik, orvosi segínyt látják el és álláshoz juttatják. Az embernek szinte kedve támad az öngyilkosságra. Kár, hogy a társulat reklámjai maguk is megjegyzik, hogy az életuntak „a lehetőséghez képest” fognak segíteni. Ha még hozzávesszük, hogy az öngyilkossági statisztika Amerikában is magas „nívót” és makacs növekedést mutat, előtünk áll az amerikai álszentekedés újabb iskolapéldája. A rendszeres és emberi megélhetést nyújtó munkanélküli segélyért küzdők barrikádjait gázbombák robbantják szét, a szociális követelésekért ordító szájak nyelhetik a talmi jótékony-ság morzsáit. Az „új” Amerikában éppúgy a végsőkig feszítik az elkeseredés hurját, mint a vén Európában.

sánap éjjel újból kilopózott ágyából s lakásának gerendájára kötötte fel magát. Mire észrevették a szerencsétlenséget, már halott volt. Az ügyészség kiadta a temetési engedélyt.

★ Dr. Radu Liviu, szülési és női betegségek szakorvosa, szabadságáról hazaérkezett és megkezdte rendelőjét, délután fél 3—fél 5 között. Brassó, Virágos 10. sz. („Luther”-kávéház felett.)

— Szörénymegyei hírek. Tudósítónk jelenti: Gafencu János volt aradi vasúti forgalmi tisztviselő, akit jegyhamisítás miatt múlt évben alásából elbocsátottak, néhány hónappal ezelőtt két kerékpárt lopott a lugosi postaépületből. Gafencu ügyében most ítélezett a lugosi törvényszék és a megtevést tisztviselőt egy évi fogházbüntetésre ítélte. — Oprea János maroserdői lakos szénás szekere a falu határában egy lejtőn megszaladt. A gazda nem bírta megállítani lovait és a megvadult lovak, egy az uton játszó másfél éves gyermeket elgázoltak. A gyermek azonnal meghalt. A gazda ellen bevezették a vizsgálatot. — Constantinovici D. teregovai ügyvéd lakásába az ablakon keresztül két puskalövést adtak le. A ügyvéd családjával éppen vacsorázott. A merénylet emberéletben nem tett kárt. A csendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen tettesek után. — Petcu Gligor hosszuszabadi gazda csürje ismeretlen okból kigyulladt. A tűz átterjedt a gazdasági épületekre is. A kár mintegy 120 ezer lejre tehető. — A lugosi Magyar Párt „Bográcsbulás-est” címen jölsikerült nyári mulatságot rendezett a Magyar Házban. A mulatságon megjelent Jakabffy Elemér, a Magyar Párt lugosi tagozatának elnöke is.

— Majdnem állásukba került a pontos postaszolgálat. Csikszeredáról jelentik: Köztudomású, hogy a postai alkalmazottak legutóbbi vizsgájával kapcsolatosan a csikszeredai posta egész személyzetét vizsgára rendelték. Jenei postafőnök felletesei előzetes jóváhagyásával a szolgálat pontos menete érdekében úgy intézkedett, hogy hat alkalmazottat vizsgáztatott a vizsgáról. Ez annál szükség-

szerűbb volt, mert ellenkező esetben napokon át posta nélkül állott volna Csikszereda. Az előrelátó és szolgálati érdekből helyben hagyott rendelkezés majdnem hat ember kenyérébe került. A posta bukaresti vezérigazgatósága „megdöbbenéssel” állapította meg, hogy a csikszeredai kirendeltség hat embere nem állott vizsgára. Nem néztek utána, hogy ez szolgálati érdekből történt, hanem ellenállásnak minősítették s az „önfejtő” embereket minden további nélkül utcára akarták rakni. Az időközben, felügyelői rangban, Bukarestbe helyezett Jenei postafőnököt is felelősségre vonták. Hosszas huza-vona után sikerült tisztázni a kérdést. Bukarestben is megértették, hogy a postai szolgálat jólmenetele érdekében előbbrevaló a pontos-ság, mint a nyelvvizsga. Ez azonban nem azt jelentette, hogy a szolgálati érdekből otthon tartott postások feje felől teljesen elvonultak a felhők. A kisebbségi kálvária legnehezebb terhével: a nyelvvizsgától ők sem szabadulnak. Pótvizsgát írtak ki, amelyen a hat csikszeredai postásnak jelentkeznie kell.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS
A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint élénk déli és délnyugati szél, helyenként, főleg délnyugaton pedig esőzések és zivatarok várhatók. A hőmérséklet változása lényegtelen.

★ Utmutató a kettős könyvvitell gyors és könnyű elsajátítására. Összeállították Neuländer Ottó és Marocvic Iván. Ara 30 lej. Postai széküldéssel 35 lej. Csak a pénz előzetes beküldése mellett küldi a Brassói Lapok könyvostálya.

— Influenza, spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandulák megbedegedése, valamint izületi bajok vagy tüdőcsúcsurhut esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával által gyakran és alaposan kitisztítsassanak. Közkórházak főorvosai megállapították, hogy a Ferenc József viz lázzal járó fertőző betegségeknél is nagy szolgálatot tesz a szenvedő emberiségnek.

— A Tatarosba fulladt egy csángó fiu. Csikszeredáról jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt Gyimesközéplokon. Molnár György 15 éves csángó fiu a Tataros folyó egyik keskeny pallóján igyekezett a tulsó partra. Az esőtől nedves pallón megcsuszott és a vízbe zuhant. Néhány perc alatt megfulladt. Későbbi segélykiáltásaira előszaladó emberek már csak hulláját tudták part-rahuzni. Az ügyben bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a halálosvégű szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

★ Az új egységes román váltótörvény. Junius havában lépett életbe az új egységes román váltótörvény, amely a kereskedelmi és pénzügyi életnek ezt a legfontosabb gerincét teljesen új alapon szabályozza. A törvény továbbá egységesen az egész ország területére érvényes, az eddigi részvények helyett. A rendkívül fontos alapvető törvényt kitűnő és hű magyar fordításban, alapos és általánosan érthető bőséges magyarázatokkal dr. Szeghő Imre látta le, akinek magyarázatok törvény kiadásait és egyéb jogi munkáit közönségünk előnyösen ismeri. A 120 oldalas könyv felöleli a legújabb bírói joggyakorlatot, még pedig úgy a magyart, mint az erdélyit és a regátit, így teljességgel és alaposan valóban értékes és nélkülözhetetlen könyv a jogásznak, kereskedőnek, adósnak és hitelezőnek. Ara 60 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvostályaiban, Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban.

Capitol Mozdó, Brassó

— Telefon: 460. —

Csütörtöktől kezdődőleg a filmtechnika legbravúrosabb filmje, csodaszép és felejthetetlen technikai felvételekkel és rendkívül izgalmas jelenetekkel:

„A láthatatlan ember”

Főszerepben: Harry Piel.

FIGYELEM! Ezen „Harry Piel”-film felülmúl minden eddigi hasonló filmet, mert ez nem közönséges kalandorfilm, hanem egy kimondott technikai film, melyet mindenkinek meg kell nézni.

Pótműsor: Paramount-zsurnál és

Hindenburg temetése.

Ma, szerdán utoljára A kis betyár

Dolly Haas — Betty Amann — Otto Wallburg — Alfred Abel.

Csütörtökön délután utoljára közkinátra

„Paprika”

Gál Franciskával

Barangolás Csipkerózsíka alvó kastélyában

— Szent Isten és Szent Állomásfőnök, hová tévedtem?

Semmi válasz. Az utas megdöbbenve fülelt a siri csendben. Hallgatott, aludt a fülledt augusztusi levegőben az egészen apró város. Aludt az állomásfőnök és aludt a hordár, aludt egy árva konflisó a placcon, aludt a szállodai portás az ajtóban, aludtak a pályaudvari épület oldalán a sötét alapra világos pázsittal himzett „Lugos” feliraton a levéltárak és aludtak a „pusztparkban” a szerelmes párok. Igaz, hogy legalább egymás karjában.

Az utas lábujjhegyen barangolta be az alvó várost, ahol szorgos kutatással itt-ott mégis felfedezte az élet némi jelét, egy kis üzleti konkurrenciát, pletykát, faji és politikai csete-patét, még egy kis duhajkodást is. De ezek csak olyan bizonytalan jelei voltak a nem pezsgő életnek, mint a mikor az alvó néha felriad, egyet-egyét mozdul, kapkod és morog. Lényegében az első benyomás nem csalt: tünyszerű álomba rogyott a szegény kisváros. Így például a kereskedők, ha felbőkdösték őket álmutól, csak ennyit mormogtak:

„Sofa ilyen rossz nyarunk még nem volt!”

Majd az igazi üzletember pontosságával és becsületességével megjegyezték, hogy még a „parasztiüzleteknek” megvalahogy, mármint azoknak, amelyek a falusiak igényeire vannak berendezkedve. Itt a konverzió érezteti előnyös hatását. A többiek közül azonban jobb nem érdeklődni. Különben is a kereskedők az utóbbi időben rémei a riportereknek. Egyebet se hallani tőlük évszámra, mint az adó, az üzletbér, meg a hiányzó forgalom. Hát ez is ujság, hát nem tudja ezt már mindenki? Legfeljebb a pénzügyminiszter nem akarja tudni és nyilván nem is hisz nekik, hiába „tesznek lépéseket” — mint mondani szokás — a különféle mizériák ellen. Nem hisz nekik, amíg egy újabb lépés nem történik, nevezetesen a kereskedők egy lépéssel a boltajtókból az utcán teremnek és kinyújtják a kalapjukat az arra tévő pégrehajtottok elé: „Nagyságos jó napaim, adjanak vissza valami kereset!”

Ezzel szemben áll Belgrád bevétel és a textilipar, amely az általános textilkonjunktura keretében Lugoson is bőven termel, mert talál vevőre. A fiskus természetesen neki is kellő figyelmet szentel. Még egy új textilgyárról is tud a fuma, amelyet állítólag rövidesen üzembe is helyeznek.

A lugosi utcán járva és a legutóbbi nagysikerű műkedvelőbádasokat hallgatva, örömmel állapíthatjuk meg, hogy a város tespedő testében még egészségesen működik

a vese,

ami számos szellemes csipkelődésben, vagyis veszésésben nyilvánul. Összegyűjtöttünk egy kis mutatót a hallottakból:

— A lugosi leányok beadványban kérték az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumot, hogy a szigorú behozatali rendszabályokat érvényesítsék Lugoson is az importált konkurrencia ellen. Szorítsák meg jól a behozatalt és állítsák fel a védővámokat!

— Horger dr. szenzációs leleplezéseket közöl a világsajtóban a zsidókról. Bebizonyítja, hogy ők okozták a mohácsi veszt is. Hacken-horger dr. napnál világosabban kimutatja az összefüggést a mohácsi veszt és a mohácsi sakter közt. Megjegyzendő, hogy a tatárjárásban is a zsidók a ludasok, hiszen ott is valami Batu-Kán, vagyis Batu-Kohn szerepelt.

— A Hazamir jazz-zenekarát országosan körözik hamis játék miatt.

— Vogl Tibor és Storch Lili jegyesei. Nomen est omen, ez a házasság istenáldotta szapora kell legyen.

— A város négy új parkot tervez a lugosi fiatalság egyenes kívánságára.

Hagyjuk azonban a bohó fiatalságot, a mely Csipkerózsíka álmos várában is megtalálja a maga szórakozását s inkább adjunk hangot

az álmélkodásnak és keserűségnek

amely az összes lugosi hirdetőfeleket, kereskedőket, nyomdákat, mozi, színházat, sportegyleteket stb., stb. elfogta a hirtelen jött hirdetésmennyiség láttán, amely szerint Bossel Eugeniu ur borsos monopóliumot nyert a világ összes hirdetései és gazdasági híradásaira. Ezelőtt legalább ezek a plakátok nem kerültek pénzbe, most a „ragaszdij” mondhatni a fele a plakát árának. A hirdetői oszlopok viszont, amelyeknek felállítására Bossel ur köteles volna, késnek valahol az éji homályban. Nem egy lugosi kereskedő jelentette már ki, hogy bizony ő szentül nem ad helyet a plakátoknak kirakatában. Nem szükséges sokat magyaráznunk a városszerte ismert ügyet, csak annyit mondunk, hogy a város különben népszerű polgármesterétől sürgős orvoslást várunk!

Az alvó városban stílusosan alszik

a teniszsport is,

holott lelkes művelője akadna szép számmal. Az LTVE-ben: Willer Elemér, Martin Fili, Izsáky Tibor, Viznovszky tanár, Follbert Károlyné, az évekkel ezelőtt országos viszonylatban az első közt szereplő bajnoknő, dr. Vince Aladárné, Wiener Hugoné, Ilka István és neje, Vulturii: Kapca Öcsi, Tunei Kornél, Klein Ilanzi, Brázda Gugi, Vincsár Milyás. Barisszia: Neumann Bandi, Klein Bandi, a Szentpályi-házaspár és a Deutsch házaspár. A Husvét—Deutsch-pályán: Husvét Matild, Husvét Janka, Dreichlinger Maxi és neje, dr. Fischer Richárdné, dr. Fekete Liezsóné és Deutsch Jenő, a pálya fáradhatatlan oktatója, az országosan ismert teniszbíró és ma is páratlanul lelkes játékos. Pálya, játékos tehát akad bőven, csak élet nincs, verseny nem volt két éve. Ilyen formán nem lehet nivó és fejlődés se. A pangás oka részben a gazdasági helyzet, de részben bizony a szervezőerő és kezdeményezés hiánya is.

Az alvó városban álmatagon rostokolnak a Türkl-üzlet táján az ugynevezett

„Köpködön”

a munkanélküliek. Így nevezik ezt az ácsorgóhelyet, ahová mindig összeverődik egy csoport a „felesleges emberekből”. Pontos számukat nem tudni, nyomrukha jobb bele nem látni, véleményüket a fennálló világrendről jobb meg nem kérdezni. Pedig ha így tart, egyszer nagyon megmondják.

Az ipartestületben e percben

tizenötezer lej

okoz nagy bosszúságot és haragot. A szobanforgó tizenöt „ficsert” eddig a város adta szubvenció gyanánt azért, mert az ipartestület, amelyet az álló mesterek tartanak fenn, intézi más kategóriájú dolgozók nyilvántartási ügyeit is, mint gyári munkásokat, kávéházi és vendéglői alkalmazottakat és így tovább. A város azt mondja, hogy nincs pénz. Az Ipartestület nem nyugszik bele a sommás elutazásba és újabb akciót indít, hogy igenis erre legyen pénz. Siralmas világ és siralmas város, ahol tizenötezer lejer fordul meg a világ és a városi költségvetés!

A lugosi műkedvelők a nyár kezében többnyire pihennek és készülnek az őszi szezonra. Hatalmas sikert aratott a cionisták kerti ünnepélye. S ha már a műkedvelőkhöz, illetve művészeti életéhez értünk, nem hagyhatjuk megemlíteni a

Gyenge Gyulát,

az elsőrangú szavalóművészt, aki annak idején oly nagy sikert aratott Temesváron is, a boldogult emlékü Szombati-Szabó István javára rendezett matinén. Gyenge Gyula hatalmas sikereket arathatna, ha ebben a közönyös és szegény világban érdemes lenne országos körutat tenni szavalóművészetével.

A lugosi jótékonyosság egyik legszebb intézményét, a

zsidó aggok házá

most készül még tovább fejleszteni az emberbaráti intézmény tótumfaktuma, Huszár Vilmos feleségével együtt. A menházat még jobban kiépítik, valószínűleg új helyiségben. A lugosi jótékony társadalom áldozatkészsége biztosítja az aggok háza jövőjét.

Gyönyörű sikert aratott Versecen Dicsics karnagy vezényletével

a Schubert-Bund

s ezen felbuzdulva, októberben hatalmas arányú koncertre készül. Egyben hozzá-

tott az egyet fellendítéséhez, otthon szerzéséhez és így tovább.

Mindezek után, sok suttozás és szenzáció nem volt észlelhető. Hallani lehetett még, hogy a Dermata cipőüzlet rövidesen elkészíti hatalmas új portálját, látható volt továbbá a korzón a szöke lugosi kisleány, akinek azzal szoktak bókolni, hogy világra olyan, mint Eggerth Márta, amivel szemben mások Greta Garbóhoz, avagy Marlene Dietrichhez hasonlítanak.

Az utas kiosont az állomáshoz, keresztül a kedves városra, amely oly végtelenen elszundított a rekkenő nyárban és fogatató válságban. A vonat már türelmetlenül sistergett, az állomásfőnök lemondóan legyintett neki: „eridj, te marha, ne maradj itt, ha nem muszáj!” — s azzal a masina, kicammogott a pályaudvarról, halk kerékforgással, nehogy megzavarja Csipkerózsíka alvó várának nyugodalmát.

Halottak éve

Az alélt kisváros ebben az évben sokszor riadt fel szívfacsaró hírekre. Lugos felett sokat járkál a fekete angyal. Sokan költöztek el, köztük neves és nagymultu emberek, sok öreg és sok fiatal. Nem soroljuk elő ismét a szomorú listát, csak két nevet említnék meg a legutóbbi nagy veszteségek közül: Tragikus szembeállítás nyújt a két név: egy öregebb, nagyhirű, köztisztviselői álló régi magyar és egy fiatal, aki most indult volna pályafutásának és az életnek.

A városban arról beszélnek, hogy hazahozták

ISSEKUTZ AURÉL

hamvait, hiszen idetartozik, ennek a városnak volt nagy embere. A fiatalság már alig tudhatja, kije volt Lugosnak a háboru előtti idők nagy alispánja, aki az impériumválozásokkor költözött Budapestre. Tízéves alispánkodás alatt rengeteget tett a városért. Szegényház, kórház és még sok minden az ő energiájának műve. Nagykoncepcióju vezetőember, akinek egyik nagy terve volt, hogy villamosjáratokkal hálózza be az egész megyét, községtől községig. Elnöke volt a magyar dalárdának is, amely akkor aratta legnagyobb sikereit: első díjat Budapesten, Pécsen, Szegeden. Lugoson úgy tudják, hogy haza kell kerülnie örök pihenőre, mert utolsó kívánsága az volt, hogy itt nyugalodjék, hősi halált halt fia mellett.

De a magyarság fájáról hullnak fiatal, reményteljes hajtások is. A jövőtígérő magyar fiatalság egyik közkedvelt tagja,

ARATÓ ZOLTÁN,

fia Arató Andornak, a népszerű lugosi polgárnak, aki a lugosi római katolikus egyház kántora, a magyar dalárda karnagya és a Krassószörényi Lapok főszerkesztője — szintén elköltözött az élők sorából. A 23 éves Arató Zoltán már végzett kántortanító volt. A család gyászában őszinte megrendüléssel osztozott az egész város.

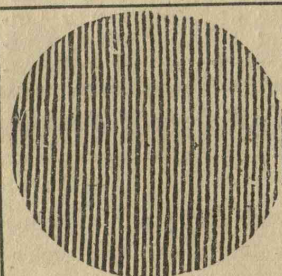
Sokat kering a fekete angyal Lugos felett. Mintha a legyengült, háttérbe szorított magyarság veszendő életterejére figyelmeztetne ez a sűrű halálozás, ez a sorozatos végzet, amely itt kóvályog felettünk és akármelyik percben megállíthatja a szívünk verését vagy elragadhatja tőlünk a legdrágábbat és legközelebbit.

Mi lesz a Gasparyakkal?

A Gasparyak furlogi kastélyának romantikus ostroma ma is izgalomban tartja a várost. A Gaspary-fivérek most az elmekórházban nesz-szasabb megfigyelés alatt állnak. Nem lehet bemenni hozzájuk és az orvosok szerint még idő kell hozzá, míg a szakvélemény elkészül. Ha beszámíthatóknak találják őket, súlyos vádirat készül ellenük.

Szomorú alternatíva előtt állnak a Gaspary-fivérek.

Itt is, ott is, be van rácsosva számukra a világ.

A B. L. ÉS NÉPUJSÁG

KÖVETKEZŐ AJÁNDÉKREGÉNYE

HEGYI ILONA:

FÁBIÁN & Co.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Megszigorítják a gépek behozatalát, új gyárak alapítását és az üzembővítéseket

Tavaly több mint 900 millió lej értékű gépet hoztak be az országba

Bukarest, augusztus 23.

A belföldi ipar már hosszabb idő óta követeli a kormánytól, hogy szorítsa meg a külföldi gépek behozatalát, mert a gépiport olyan arányokat kezdett öltetni, amelyek különösen egyes termelési ágakban erősen túlzottaknak látszanak. A gyárosok szerint a kontingentálás következtében mutatózó ipari fellendülés arra készteti a bankokból évekkal előttem kimenekített és azóta improduktív tőkék egy részét, hogy ebben a formában keressenek gyümölcsöt, de az újabb és újabb gyárak alapítása, valamint a meglévő üzemek kibővítése már egészségtelen tempóban folyik és veszélyezteti a már létező vállalatok prosperitását. Ismeretes az a kampány, amelyet például a belföldi textilgyárak folytatnak a prágai Mauthner-koncern által Szatmáron tervezett új textilüzem ellen,

azzal az indoklással, hogy a textilszek-mában, akárcsak néhány más iparágban, a már meglévő gyárak termelési kapacitása meghaladja a belföldi szükségletet, így az újabb létesítendő üzemek túltengése könnyen összeroppanthatja a jelenlegi fellendülést.

A már meglévő gyárak állandó tiltakozásának nyomása alatt az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium komolyan foglalkozik az ipari gépek behozatalának megszigorításával. A minisztérium a kérdés tisztázása érdekében megkezdte az adatgyűjtést és kiderült, hogy

a elmúlt évben több mint 900 millió lej értékű új gépet hoztak be Romániába.

Ez olyan hatalmas összeg, amely a belföldi ipar rég nem látott arányú terjeszkedését mutatja. Az egyes iparágak szerint a tavalyi gépiport a következő té-

telekből tevődik össze: villamos gépek 463 millió lej, textilipari gépek 103,6 millió lej, motorok 161,8 millió lej, cukorgyári gépek 57,7 millió lej, gépalkatrészek 116,1 millió lej.

Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben a behozatali nehézségek miatt már belföldön is kezdenek gyártani egyes ipari gépeket, sőt a kontingentálás várható újabb megszorításával a belföldi gépgyártás bizonyára fel fog lendülni, a különféle gyáripari kategóriák nemcsak azt követelik, hogy a kormány tiltsa be a gépiportot, hanem szigorítsa meg általában az új gyárak alapítását és a meglévő üzemek kibővítését. A jelek szerint az iparügyi minisztérium hajlandó a gyárosok álláspontját magáévá tenni és rövidesen nyilvánosságra hozza erre vonatkozó szándékait.

A pamutipar integrális kiépítését tervezi a kormány

A feldolgozó gyárak után most a fonóipar és a gyapontermelési tevékenységét kívánják a román gazdasági körök

Bukarest, augusztus 23.

Románia ipari termelésének értéke 1933-ban 37 milliárd 700 millió lej volt, vagyis 5 milliárd 300 millióval több, mint 1932-ben, mialatt az import értéke az 1932 évi 11 milliárd 971 millióról 11 milliárd 592 millió lejre esett vissza. A belföldi termelésben érték szerint harmadik helyen áll a textilipar, amely közvetlenül az élelmiszer- és vegyipar után következik. Az alkalmazott-személyzet számának szempontjából azonban a textilipar első helyen áll.

Az elmúlt évben a textilipar 48.000 munkást foglalkoztatott és a termelt áruk értéke 7 milliárd 500 millió lejt képvisel.

A textiliparban első helyen áll a pamutfeldolgozó ipar, annak ellenére, hogy 100 százalékban importált nyersanyagokkal dolgozik. A kontingentálással kapcsolatos adatgyűjtésekből kiténik, hogy a pamutipar az utolsó hét évben kivétel nélkül fejlődést ért el, nem annyira a behozatali korlátozások következtében, mint inkább a biztos és állandóan kiterjedő belföldi piac növekvő szükséglete folytán. A pamutipari konjunkturát a falusi lakosságnak az a megszokása indította meg, hogy a háború óta nem saját szövőszék, hanem gyárilag készült pamutszövetekből készíti ruházati cikkeit. A tudatos és tervszerű iparpártoló politikának nagyon kevés köze van ehhez a fellendüléshez. Legjobb bizonyítéka ennek az a tény, hogy a romániai pamutipar ma is csak a külföldi pamutipari vállalatok itteni elágazásának tekinthető.

A pamut ipari feldolgozása nagyobb részt külföldön történik, ahol a nyersgyapothból fonalat készítenek, ami sokkal hosszabb utat, mint a fonaltól a kész áruig.

És ezt a felemás állapotot éppen az iparpolitika hivatalos irányítása teremtette meg, amelynek nem az egyes iparágak kifejlesztése volt eddig az irányadó, hanem csak a gyárak létesítését támogatta, tekintet nélkül arra, hogy mit fognak előállítani. Romániának nemzetgazdasági szempontból ez óriási előnyökkel jelentett, mert a fonalfeldolgozó gyárakkal gépek, nyersanyagok és tőke formájában óriási külföldi értékek kerültek az országba, de a külkereskedelmi és valutáris viszonyok alakulása egyre érezhetőbbé tette annak a szükségességét, hogy az egyes iparágak minél teljesebbé váljanak és függetlenítsék magukat a külföldtől.

Románia ebben a vertikális ipari fejlődésben hátrányosabb helyzetben van a szomszédállamokkal szemben, mint

a következő összehasonlításból is kiténik:

Ausztria a múlt évben 27.000 tonna nyersgyapotot importált és 2600 tonna pamutszövetet. Fonalat egyáltalában nem vesz külföldön az osztrák pamutipar, viszont az általa feldolgozott gyapothból 6700 tonna pamutfonatot és 2000 tonna pamutszövetet exportált. Magyarország pamutipara 23.000 tonna nyerspamutot, 2000 tonna fonalat és 700 tonna pamutszövetet importált, amiből összesen 800 tonna fonalat adott el külföldre. Csehszlovákia 76.000 tonna gyapotot importált, amiből feldolgozott állapotban kivitt 13.000 tonna fonalat és 9000 tonna pamutszövetet. Jugoszlávia 11.000 tonna gyapotot importált, 15.000 tonna fonalat és 3000 tonna vásznat.

Románia 1933 évi gyapothozatala 4956 tonna, fonálimportja 29.294 tonna és pamutszövetimportja 5096 tonna volt.

Export semmi. Amiből világosan kiderül, hogy Jugoszláviától sem egészen eltekintve, Románia költi a legtöbb pénzt külföldön a pamutfeldolgozóiparért és

Szerkesztői üzenetek

Hetvenes. Ön azt kérde, hogy azok a kiskereskedők, akiknek mindössze 2-3 ezer lej értékű árujuk van, kötelesek-e könyveket vezetni? A válasz: Az 1933 július 15-én kelt 118-217 számú pénzügyminiszteri rendelet szerint a kiskereskedők is kötelesek könyvet vezetni. Ezt a rendeletet törvénytelennek tartjuk, mert egy 1927 július 2-iki bélyegügyi bizottsági határozat alapján adták ki, holott az 1927 áprilisában megjelent bélyegtvörvény csak a kereskedelmi könyvek felülbélyegzését és nem a könyvek vezetését írja elő. Ezzel szemben az 1933 évi egyenes adóról szóló törvény 103. szakaszának 9. pontja világosan kimondja, hogy a kisiparos és kiskereskedő nem büntethető azért, ha könyvet nem vezet. A fenti pénzügyminiszteri rendelet törvénytelen voltát azonban csak a Semmitőszék útján lehet kimondatni, viszont a Semmitőszék-re vonatkozó törvény 21. 22 és 29. szakaszai alapján eljárás csak akkor indítható, ha valakit már megbüntettek a rendelet alapján, mert könyvet nem vezetett. — Ilyen esetről azonban eddig sem a kiskereskedők, sem az iparosok szövetségének nincs tudomása.

készárúért, amelyek értéke tavaly körülbelül 1 milliárd 323 millió lejt tett ki.

Romániában mindössze két pamutfonóda van, a buhusi és az aradi, amely alig fedezi a belföldi szükséglet tizedrészét. Most engedélyezték a harmadik pamutfonóda létesítését, amely jelentős mértékben emelni fogja a belföldi fonaltermelést. Hírek szerint a prágai Mauthner-koncern pamutfonódát is akar felállítani Szatmáron tervezett nagyszabású textilipari telepén. De a teljes szükségletet ezek a gyárak sem lesznek képesek ellátni. Még sokkal kezdetleesebb a helyzet a belföldi pamuttermesztés terén, habár a fejlődés kétségtelen ezen a téren is. Az első kísérletek szépen sikerültek úgy minőségileg, mint mennyiségileg és míg

1928-ban még csak 19 hektáron termesztektek összesen 28 mázsá gyapotot, ez a mennyiség 1932-ben 2331 mázsára és 1933-ban 3148 mázsára növekedett, a gyapotültetvények területe pedig ebben a két évben 336 hektárról 2198 hektárra emelkedett.

A kormány az idén is erős propagandát csinált a gazdák között, hogy a hasznát nem hajtó gabonafélék helyett gyapottermesztéssel foglalkozzanak és bizonyos, hogy ebben az évben nagyobb is lesz a gyapottermés, mint tavaly. Ha a gyapottermelés és a fonóipar kiszélesedése olyan tempóban fog bekövetkezni, mint a pamutfeldolgozóiparé, akkor 8-10 év múlva Románia egész pamutipara autarkizálva lesz, azaz az önellátásra lesz berendezkedve.

Arad, 801.724. számú előfizető. Aradnak nincs fürdőkezdménye, fürdőjeggyel tehát egészen Aradig nem utazhatik. Az állomáson, jegyváltáskor megtudhatja, hogy Radnának van-e. A jegyet csak visszautazáskor kell lepecsételtetni, azonban a féléldkezdmény csak akkor jár, ha az a visszautazás legalább 10 napi időzést követően történik. A fürdőkezdmény idejét rendszeresen október 1-ig meg szokták hosszabbítani. Figyelje a lapokat, feltétlenül jön erről híradás. Egyébként pedig minden erre vonatkozó felvilágosítást könnyen megkap bármelyik rendes menetjegyirodában.

Molnár Imre, Kolozsvár. A konverziós törvényt Tanódy Endre dr. fordította le magyarra s ellátta bőséges utasításokkal is. A könyvecskét megszerezheti a B. L. könyvostálya-tól is. Egyébként bizalommal fordulhat Tanódy Endre dr.-hoz (București Strada Nifon 25.). Ő lapunk „konverziós szerkesztője” és tanácsadója, minden kérdésre válaszol.

Gelberger József, Margitta. A levelében foglaltak nem olyan természetűek, hogy lapba kíváncskoznának más formában is, mint ahogyan azt mi elég gyakran a közönség, illetve a nyilvánosság elé visszük. Az adókövetés újfajta megoldására vonatkozó javaslatát mi nem fogadjuk el. Ki biztosíthatná az adózt arról, hogy az az illető, akit „titkos” informáló szereppel látnak el, nem lesz részrehajló s nem használja-e a szerepében rejlő nagy hatalmat a maga egyéni céljainak és nem tiszta indulatainak a besugó-rendszerből, nem hogy még ilyen javaslatok

MEGSZÚNIK A TAKARMÁNYBEVITELI DEVIZAIGAZOLVÁNYOK ÉRVÉNYE CSEHSZLOVÁKIÁBAN

PRAGA

A csehszlovák devizabizottságnak a vámhivatalokhoz intézet rendelete értelmében a 653. vámtétel alá tartozó árukra (mindenfajta dara, olajpogácsa, örölt és kilugozott, szárított répaszelet) kiadott devizaigazolványok érvényessége augusztus 21-től kezdve megszűnik, mert a takarmányfélék bevitelére a takarmánymonopóliumos intézkedés következtében csak gabonakereskedelmi társaság útján történhetik. Augusztus 21-től kezdve az importőröknek a kereskedelmi minisztérium különleges igazolványát kell kiáltaniok. A devizabizottság ezeket az engedélyigazolványokat „devizaigazolvány” bélyegzővel látja el, amennyiben a fenti takarmányféléket a devizaeljárás alól ki nem vonják, ami rövid időn belül elintéződik.

KEDVEZŐTLEN A LENGYEL MEZŐGAZDASÁG HELYZETE

VARSÓ

A varsói konjunkturakutató-intézet legutóbbi helyzetjelentése igen pesszimistikusnak ítéli meg a mezőgazdaság állapotát. Ez az első felében majdnem valamennyi állattenyésztési termék ára tovább esett. A növényi termékek árszínvonala egyelőre változatlan és a tavasz folyamán sem következtek be az idényszerű emelkedések. A mezőgazdasági szükségleti cikkek és a termékek közötti olló az egyes iparcikkekben bekövetkezett kisebb áresés ellenére tovább emelkedett. Ilymódon a kölcsönös szolgálat és adófizetési terhek még elviselhetetlenebbé váltak. A kormány már be is jelentette, hogy a legközelebbi időben végrehajtja az újabb adóssághozzáértékelési és árszállító intézkedéseket.

Áru- és pénzüpiac

MAROSLUDAS

Az e heti vásár — ellentétben az előzőkkel — mozgalmas volt. A gabona ára emelkedett, miután a kormány az itteni piacon is megkezdte az árfelejtést. Értéslésünk szerint kormányvásárlás a helyi piacon mindössze 70.000 lej erejéig eszközöltek. A magánforgalomban a vásárlás tartózkodó volt, de mégis kétszerese volt az állami vásárlásnak.

Gabona- és más piaci árak: Buza ára 420 lej, kukorica 300 lej, zab 210 és az árpáé 250—260 lej volt. A tojás ára majdnem kétszeresére szökkent fel a megnövekedett exportállítás miatt. Az előző 70 banis árról a mai 120 lejes árig emelkedett. További áremelkedés van kiállításban. Lisztárak: a nullásliszt ára 720 lej, az egységes liszt ára 620 lej, amíg a kenyérliszt ára 550 lej volt.

Élelmiszerpiac. A hussértés ára 16—18 lej között váltakozott, míg a L. zsirsertésé 18—20 lej volt. A hussértés ára emelkedni fog. Az igásőrkör ára 5—6 lej, míg a hizott ökör ára 6—7 lej között váltakozott.

BAROMFI- ÉS TOJASPIACOK KÜLFÖLDÖN:

MILANOBAN

a hárompiac felhozatala bőséges, az irányzat barátságos. Árak: külföldi vágottcsirke Lit. 5,60—5,80, Ha 5—5,25, külföldi vágott levestryuk 5,50—6, belföldi tojás, friss Ia tucatonként 4,30—4,40, külföldi friss Ia 4,10—4,20 lira.

S. M. és A. Béla, Csíkszenttamás. Levelük elsősorban nem helyreigazítást céloz, hanem vádaskodást. A helyreigazítási rész benne jelentéktelen s a bűntény szempontjából nem nagyon fontos. A támadó részben viszont, lehet, hogy igazuk van s úgy áll a dolog, ahogyan írják, ezt azonban mi ellenőrzés nélkül nem közölhetjük le. Mi hivatalos hatóságoktól, a nyomozás eredménye alapján, irunk az ügyről, új beállításban is csak akkor foglalkozhatunk a dologgal, ha hivatalos tájékoztatást kapunk.

Deutsch Gyula. Beküldött „helyreigazító nyilatkozata” semmiképpen sem felel meg a sajtótörvény előírásainak s így nem is közölhetjük. Őnek, aki jogásznak és lapszerkesztőnek írja magát, tudnia kellene, hogy milyen az a helyreigazítás, amit egy lap általában közölhet, vagy közölni köteles.

M. An. Suseni. Ha az Ön rangját a román hadseregben elismerték, úgy joga van arra, hogy a tartalékos tisztnek járó összes kedvezményeket élvezhesse. Forduljon felvételi kérelemmel a tartalékos tisztok országos szövetségének bukaresti központjához, az elintézi az Ön ügyét. Sajnos azonban, csak hiányos címek állanak rendelkezésünkre. Hosszas utánajárást után ezt a két címet kaptuk: 1. Soc. Ofiterilor in rezervă, București, Regele Carol II. (Calea Victoriei). 2. Soc. Ofiterilor in rezervă si retragere, proveniți din activitate. București, Str. Regală. Irjon mind a két címre és kérdezze meg, hogy melyikük hatáskörébe esik az Ön ügyének elintézése.

Negyvennégyféle mérges gázzal itélik halálra az emberiséget

Egy olasz alezredes tudományos könyvet írt a kémiai háboru borzalmairól — Az összeroncsolt idegrendszer — A jövő háborujában nem lesz különbség katonai és polgári elem között

Róma, augusztus 23. Rocco Moretta olasz alezredes hadászati könyvet írt, amely az egész világon nagy feltűnést keltett és most német fordításban is megjelent. A szerző rendkívül részletesen ismerteti a haditechnika fejlődését és leírja, miként alakul majd a jövőben az a háború, amelyben a kémiai fegyverek játsszák a főszerepet.

A jövő háborujában nem lesz többé különbség katonai elemek és polgári elemek között.

A döntő szerepet a kémia fogja játszani benne, mert a kémiai harci eszközök értéke minden eddigi fegyvert felülmul.

A szerző szerint a háborúban használt gázokat különböző csoportokba lehet osztani. Hatás szerint a következő hat csoport állítható össze:

1. Fojtó gázok (klór, foszgen stb.) a légzőszerveket támadják meg és görcsös köhögést okoznak.

Tönkreteszik a tüdőt és gyakran fulladásos halált okoznak.

2. Tüszentőgázok (arzenek) észrevétlen por alakjában a gázárcsokan is áthatnak, az orr nyálkás részét támadják meg.

Súlyos görcsöket okoznak és arra kényszerítik a szerencsétlen áldozatokat, hogy a gázálcot le vessék

és kitegyék magukat a többi mérges gáz hatásának.

3. Mérgezőgázok (kéksav- és ciángázok) a porusokon át hatnak az emberi és állati szervezetbe és többnyire a vörösvértesteket támadják meg.

4. Könnygázok (klórpikrin) a szemét támadják meg és olyan erős könnyezést okoznak, hogy az áldozat rövidebb vagy hosszabb időre teljesen megvakul.

5. Hólyagképző- vagy marógázok (levisit, hyperit) különösen a bőrre és a közhőszövetekre hatnak, rendkívül fájdalmas és nehezen hegedő sebeket ejtenek és gyakran halált okoznak.

6. Az ugynevezett lebirintgázok (methilgázok) a fület támadják meg, megzavarják az ember öntudatát, szédülést okoznak, elveszik az ember tájékozódóképességét és lehetetlenné teszik az egyensúlyi helyzet megőrzését.

Általában a kémiai támadóeszközök hatása speciális, mert csak bizonyos szerveket vagy szervcsoportokat támadnak meg. Egyelőre a gázok pszichológiai hatása még ismeretlen. Az olasz alezredes könyve ezután pontosan

elemzi a huszonnyolc mérges gázt, melyet a háborúban alkalmazni lehet, továbbá azt a tizenhat gázfajt, amelyet a többi huszonnyolcból lehet összeállítani.

Az eddig alkalmazott fegyverek-rendsze-

rint mechanikusan hatottak, ha az ellenség elpusztításáról volt szó, ma azonban a belső szerveket támadják meg a kémiai fegyverek és így lélektanilag sokkal borzasztóbb hatásuk.

Egyetlen szerző sincs, amit a mérgezőgázok meg nem támadhatnának.

A jövő háborúban a különféle gázokat különféleképpen fogják használni, aszerint, hogy hol folyik az ütközet, vajjon nyílt mezőn, vagy hegyvidéken, vajjon ipari vidéken vagy a tengerparton. Más gázokat használnak egy ipartelep vagy

egy vasuti csomópont elpusztítására és másokat nyílt városok vagy szabadon táborozó hadseregek megsemmisítésére.

A legtöbb mérgezőgáz előbb vagy utóbb halált okoz,

vagy ha nem, akkor tönkreteszti az ember idegrendszerét.

Alig van érdekesebb olvasmány, mint az olasz ezredes könyve, amelyből a jövő háborujának teljes borzalmassága élénk tünik. A Rowohl-kiadásban megjelent könyv címe: „Milyen lesz az eljövendő háború?”

Cafatokká tépte a vonat

a sineken összeütközött gépkocsi és motor-kerékpár sebesültjeit

Páris, augusztus 23.

A francia fővárostól nem messze, az egyik vasuti átjárónál, szokatlanul megrondító szerencsétlenség történt. Az átjáró uton, pontosan a vasuti sineken, egy gépkocsi összeütközött egy motorkerékpárral. A gépkocsin hat utas, a motorkerékpáron két utas volt. Az összeütközés akkora erővel történt, hogy mind a nyolc utas súlyos sebeket szenvedett.

A sebesültek segélykiáltásaira a kör-

nyéken dolgozó parasztok és a vasuti őrs előszaladtak, azonban segítségnyújtás helyett tehetetlenül voltak kénytelenek végignézni az amugyis megrondító szerencsétlenség még háborzongatóbb befejezését. Mielőtt ugyanis a jajgató sebesültekhez juthattak volna, átbogott az átjárón az esedékes személyvonat s a szó szoros értelmében darabokra tépte a magukkal tehetetlen sebesülteket. Mind a nyolc embert a felismerhetetlenségig széttepte, összeroncsolta a vonat.

Visszahelyezték állásaikba a bukaresti katonai ügyészeket

Bukarest, augusztus 23.

Angelescu Paul hadügyminiszter ma aláírta a miniszteri rendeletet, mellyel régi állásaikba visszahelyezi Pomponiu ezredesét, a bukaresti hadbírósg főügyészét és Hagi Stoica őrnagy katonai ügyészét. Ugy Pomponiu, mint Hagi Stoica ma délelőtt 11 órakor letették az esküt.

A miniszteri rendelet arra a vizsgálatra tesz pontot, mely Maniunak a Seletsky-féle jegyzőkönyv hamisítására vonatkozó emlékeztetés bejelentése után indult a bukaresti hadbírósg két vezető főtitkja ellen. A vizsgálat, amint tudjuk, semleges eredménnyel zárult a két katonai ügyész szerepét illetően, ellenben büntetésnek találta a hadbírósg jegyzőkönyvvezetőit, akik a parlamenti vizsgálóbizottság előtt az állítólagos jegyzőkönyvhamisítás részleteiről is nyilatkoztak.

A kolozsvári Patria Pomponiuk visszahelyezését „nyílt kihívásnak” minősíti. A fővárosi lapok egyelőre tartózkodnak az ügy kommentálásától.

Hogyan „operált” a letartóztatott nagyváradi bábaasszony

Nagyvárad, augusztus 23.

Beszámolt a B.L. arról, hogy pár nappal ezelőtt a nagyváradi hatóságok jelenlétében felbontották Majorosi Sándorné munkásasszony frissen hantolt sírját.

A hatósági eljárásnak egy névtelen levél volt a megindítója. A névtelen levél azt tudatta a hatóságokkal, hogy a nemrég elhalt Majorosiné tiltott műtétből származó fertőzés áldozata volt.

A boncolás igazolta a névtelen levél közlését.

A rendőrség azonnal a boncolás megejtése után letartóztatta Bánffy Tódorné nagyváradi bábaasszonyt. Bánffyné először a legerélyesebben tagadta a terhére rótt vádat. Négy napon keresztül kitartott amellett, hogy neki semmi része nincs Majorosiné halálában. Az ötödik napon azonban a bába megtört.

Kihallgatásra jelentkezett s bevallotta, hogy a tiltott műtétet ő követte el.

— Hajtűvel, tollszárral és esernyődróttal

„operáltam” meg — mondotta felháborító közönyösséggel a bábaasszony —, majd amikor fájdalmakról panaszkodott gyógyfűvekből készült teát itattam vele. Egy órával a beavatkozás után meghalt.

Ezután Bánffyné bevallotta hogy még öt szegény munkásasszonyt „operált” meg ilyen módon. Ezeknek a nevét azonban a legerélyesebb faggatás ellenére sem akarta megmondani.

A rendőrség most ennek az öt asszonynak a kiletét nyomozza, mert valószínűnek tartják azt, hogy ezek az asszonyok maguk is súlyos állapotban vannak, de a bába melletti együttérzésük miatt nem akarnak jelentkezni.

Párisból Londonba megy az osztrák kancellár

Páris, augusztus 23.

A francia főváros diplomáciai köreiből úgy tudják, hogy Schuschnigg osztrák kancellár Nizzából Párisba, majd onnan Londonba megy.

Az Echo de Paris szerint Olaszország Ausztria teljes függetlenítése érdekében fel fogja vetni

egy francia-angol-olasz egyezménykötés gondolatát, mely Olaszországot különleges felhatalmazással ruházná fel.

Ami a Habsburg-kérdést illeti, a lap azt írja, hogy Schuschnigg kancellár környezetéhez tartozó egyik befolyásos személy a következőket jelentette ki:

— A Habsburgok visszatérésének kérdése szóba sem került. Sem Mussolini, sem pedig Schuschnigg kancellár nem tartja a problémát időszerűnek.

Bukaresti tőzsdezárlat

ÉRTEKTŐZSDE

Adóhón 38 és fél—38 és háromnegyed, Szabizációs kötvény 41—41 és fél, Kisajátítási kötvény 41 és fél—41 és háromnegyed. Banca Naționala 5000—5025, Banca Românească 288—290, Creditul Minier 258, Mica 1250, Resica 422—427.

A Banca Naționala ma megváltoztatta a német márka és az olasz lira árfolyamát. Az árfolyam a következő: német márka 40.50—38.50, olasz lira 8.72—8.55.

ARUTŐZSDE

A mai forgalom 2 és fél vagon zab, 4 és fél vagon rozs és 62 vagon tengeri. Óbuza 69 kilós 375 ab Bukarest, zab 260 ab Marosvásárhely, 325 ab Bukarest, rozs 70 kilós 300 ardélyi állomásról, tengeri 255—260 dunai állomásról, romlott tengeri 235.

A LEJ KÖLFÖLDÖN

Budapest 342—346, Bécs nem volt jegyzés, Prága 17.85—18.15, Berlin 47.36—47.54, London 503.

Legújabb

SZEPTEMBERBEN HÁRMAS KIRÁLYI TALÁLKOZÓ LESZ SZÓFIÁBAN

A Lupta szerint az uralkodó szeptember utolsó napjaiban Boris cár látogatására Szófiába utazik, ahol a jugoszláv királyi párral is találkozni fog.

A KOLOSVÁRI EGYETEM JOGI FAKULTÁSÁHOZ CSATOLTÁK A VÁRADI JOGI AKADEMIÁT

Ma jelent meg a dekretum, amely a nagyváradi jogi akadémiát a kolozsvári egyetem jogi fakultásához csatolja.

SZABÁLYTALANSÁGOK AZ IFJÚ-HITLERISTÁK KÖZPONTJÁBAN

Prágából jelentik: A hitlerista ifjúsági szervezet központjában szabálytalanságoknak jöttek nyomára. Elrendelték az egyesület utasait könyveinek a felülvizsgálását.

KILÁTÁS VAN A JAPAN—OROSZ MEGEGYEZÉSRE

Tokiói jelentés szerint a japán külügyminiszter újabb nyilatkozatot tett közbe a kínai vasutvonal ügyében. A lapok a kommunikáció békülékeny hangjából arra következtetnek, hogy határozott enyhülés következett be a japán—oros viszonyban. Egyes sajtóorgánusok szerint kilátás van a megegyezésre.

BERLINBEN

megkezdtek 24 hazaárulással vádolt kommunista pörének a tárgyalását.

PÉNTEKEN HIRDET ÍTELETET

a bécsi hadbírósg a hazaárulással vádolt 21 burgenlandi hitlerista ügyében. A védők a mai tárgyaláson kérték a pörnek a rendes bíróságok elé való utalását. A bíróság a kérést elutasította és illetékesnek jelentette ki magát az ítélehozatalra.

Iskolák Egyesülete

Beíratkozások a Bécsi Kozmetikai Iskolába. Szeptember 5-én és szeptember 15-én kezdődnek meg az új tanévi kurzusok. Háromfajta kiképzési lehetőség van. A legrövidebb 8 hétig tart és azon hölgyek részére jön tekintetbe, akik kozmetikai alkalmazottak akarnak lenni. A második 14 hétig tart és azok részére való, akik önálló kozmetikai szalont kívánnak nyitni, a harmadik kiképzési lehetőség pedig 26 hétig tart azok részére, akik nemcsak a kozmetikai kezeléseket óhajtják megtanulni, hanem emellett rendszeresen kozmetikai szerekegyártásával is óhajtának foglalkozni. Válaszkupon beküldése ellenében készséggel ad részletesbb felvilágosítást magyar nyelven a Direktion der WIENER KOSMETIKSCHULE, Wien, I. Kärntnerstrasse 21.

Az „Aranyosgyéresi református férfiszövetség egyházi dalköre” szeptember

hó 9-én, vasárnap, zászlószentelési ünnepélyt rendez, amelynek műsora a következő: Délelőtt: I. D. e. 9 órakor gyülekezés a ref. iskola udvarán. Közöskari próba. (Imnul Regal). Felvonulás az ünnepély színhelyére, gróf Bethlen Ödön örméltósága diszelnök ur udvarába. II. Zászlóanyák bevonulása. III. Dalkörök jellegének éneklése, zászlóik megkoszorúzása. IV. Istentisztelet szabadban a zászlószentelés színhelyén: a) Kezdetének: 37. sz. ének. „Mennyben lakó én Istenem...” b) Derekas ének 36. sz. ének. „Mindenható leborulva...” c) Bibliát olvas és imát mond: Biró Lajos esperes. d) Közéneket énekelnek: Az „Aranyosgyéresi Ref. Egyházi Dalkör”, a „Tordai Ref. Dalkör” vegyeskara és a Marosújvári Ref. Dalkör” vegyeskara. e) Zászlószentelési beszédet és imát mond Várhelyi János püspökhelyettes ur. f) „Csendülj Dalunk” Horváth Akostól, énekl az „Aranyosgyéresi Ref. Egyh. Dalkör”. g) Befejező ének: 144 sz. ének „Te benned bízunk...” V. Diszközgyűlés. 1. Az ünnepelő dalkör elnökének üdvözlő beszéde, diszelnök felkérése. 2. Ünnepi beszédet mond. dr. Inczedy Jocksmann Ödön, a R. M. D. Sz. elnöke. 3. Énekel az „Ara-

nyosgyéresi Ref. Egyházi Dalkör. 4. „Zászlószentelés” Reményik S. Szavallja: Radó Piroksa urleány. 5. Énekel a „Kolozsvári Magyar Dalárda”. 6. A dalkör és új zászlója történetét ismerteti Bartha Lajos elnök. 7. Énekel a kolozsvári „Acélhang” dalkör. 8. Zászlóanyák szalagjaikkal disztik a zászlót. 9. Koszorúslányok szalagjaikkal disztik a zászlót. 10. Zászlóanyák átadják a zászlót a dalkör elnökének, ki átadja a zászlótartónak. 11. Énekel „Tordai Magyar Dalkör”. 12. A dalosok eskütétele. 13. „Óda” Dely Szabó Gézáttól, énekl az „Aranyosgyéresi Ref. Egyh. Dalkör”. 14. A vendégdalárdák üdvözlők az ünnepelő dalkört. 15. A zászlószegyek beverése. 16. Bezáró beszéd. Műsor után közbéd. Délután: VI. Dalünnepély 5 órakor. 1. „Imnul Regal”, énekl a közös férfikarok. 2. Megnyitó beszéd: Bartha Lajos elnök. 3. Prológus: Óda, Boross Elektől, szavallja: Csipkés Ilona urleány. 4. Énekel az Aranyosgyéresi Ref. Egyh. Dalkör. 5. Alkalmi beszédet mond: Nyirő József író és szerkesztő. 6. Ének duett: előadják Horváth Péter és Vizi Lajos karnagyok. 7. Tréfás monologot ad elő Lengyel Rudolf. 8. Vendégdalárdák énekei. Műsor után tánc.

Tomcsa Sándor:

KÜLÖNÖS RIPIORTOK

I.

„BIMBÓ“

SZÜKSÉGES TUDNIVALÓK

Bimbó egyszerű szülők gyereke volt. Apja ugyan a mezőn, — mikor már a madarak is elaludtak és minden szunnyadt, csak a patak karatolt még az álmaitan füzeknek, akik vágyva pillantgattak fel az ég sápadt gavalérjára — sokat mesélt, hogy ősei tulajdonképpen svájci származásúak, kik egy országos apaállatnemesítő-panama útján telepedtek meg az országban. Persze, ezt nehezen hitték el neki, mert svájci apaállat most is van, de azt lát lakat alatt őrzik a község istállójában, a hol úgy él, mint egy török basa. Nem mint egy mostani török basa, amikor már az a halálánem sem áll a legelkeseredettebb török basa rendelkezésére, hogy tíz-tizenkét feleséget tartson, hanem mint egy akkori török basa, a mikor a selyemharisnya — hogy így mondjuk — még nem kelt ki a gubóból és az országok szolid, humánus és finom buzogányokkal intézték el egymásközt konfliktusait.

Bimbó mamája egyszerű földművesek szolgálatában állott, csendes, jámbor jószág volt, aki ősszel és tavasszal, belenyugodva, egykedvűen huzta az ekét és szállította télen a fát.

Bimbó a havason született egy márciusi hajnalon, mikor a Nap éppen hullatta le a tavasz magjait. Mivel olyan rózsaszín és tömött volt, mint egy bimbó, azért nevezték el Bimbónak. Hát szebb is az, mint teszem: Budrugázi, az Aga Khán lovának a neve. Bimbó volt az első bimbó a zsendülő havasi tavaszban.

BIMBÓ EGYÉNISEGE

Bimbó sárga és fehér és rendkívül tanulmányos volt. Alig három hónapos korában a zöld füvet már egész könnyen meg tudta különböztetni attól a zöld csergétől, mely délelőttönként ki volt terítve a kerítésre. És ha kiszabadulhatott az utra, az új kapuk előtt fejlődő szellemiségének nyugodt fölénnyel haladt el, még csak az új kapukra sem pillantva, nem hogy megbámulva azokat, amint azt a felelőtlen városi felfogás tudni véli. Ha anyjának dolga volt és készt az ebédre vagy vacsorára, nem csapott lármát, csendesen feküdt és a kakastól érdeklődött a külvilág eseményei iránt, mert a kakas egész nap csatángolt a faluban és körülbelül mindent tudott. A kakas, ha olyan kedve volt, hosszan beszélt a községi tanácsok kinevezéséről, de Bimbó utálta a politikát. Bizonyára úgy gondolta, hogy az csak a nagy marháknak való. Szép, szelid, tehetséges, nagyjövőjű borjú volt Bimbó. Volt is pletyka a havason az anya-tehenek közt! Csákoné irigységében még azt is elkezdte, hogy tulajdonképpen a származása, ... de jobb, ha erről nem is beszélünk, hisz akkurátusan ott van a folt az oldalán, ahol az apjának.

BIMBÓ, MEGCAFOLVA AZ ANYAG MEGVÁLTOZHATATLANSÁGÁNAK TÖRVÉNYÉT, MINT ADÓHÁTRALÉK KERÜL A VÁROSBA

Mikor Bimbó hathónapos volt, egyik nap városi urak érkeztek az udvarra. Bimbó kifülből az istállóból, hova tulajdonképpen uzsonnázni ment, mert különben utálta ezt a sötét lyukat. Kifülből és a következő beszélgetést hallotta:

— Szóval nem fizet? — szólt az egyik városi ur, kipattintva aktatáskáját. Bimbó akkor már ismerte a városi ur-fajtát és az aktatáskát is, mert azelőtt egy pár nappal járt kint az állatorvos a szomszéd Csillagnál, aki tudógyulladásban betegedett meg.

A „szóval nem fizetne“ nevelőapja beleturkált öszülők istökébe:

— En fizetnék, kérem, de ha nincs honnét?! Erre az aktatáskás ur dühös lett és megindult az istálló felé. Ott óvatosan benézve, meglátta Bimbót. Ezzel Bimbó az istállóból egy rubrikába került, ezzel a megjegyzéssel: „egy bikaborjú 200 lej“. Egyben hontalanná is vált. A faluban úgy kezelték, mint adóhátraleköt, a város egyik nagy csürjében viszont szkeptikus vélemények röpködtek behajthatósága felett.

Pedig rövidesen mégis behajtották. Egyelőre nem a pénztárba, mint adóhátraleköt, hanem a városba, mint eladó bikaborjút, hol nevelőatyja, tekintettel a kétszáz lej sürgösségére, eladta háromszázért és bánatában, hogy el kellett pocsékolnia a Bimbót, csak a különbözetet akarta elinni, de annyira belejött, hogy estefelé azt vette észre: se pénze, se borja nincs, de maradt, mi volt — a hátralék. Erre kijózanodott és husan hazament.

BIMBÓT MEGSZERETIK A VÁROSBAN IS, DE ISMÉT MEGJELENIK EGY AKTATÁSKÁS UR A LÁTHATÁRON, MIRE BIMBÓ TIZENÖT NAP UTÁN ISMÉT GAZDÁT CSERÉL

Bimbót háromszázért egy ugynevezett háztulajdonos vette meg; részben, mert háromszáz lej potompénz egy ilyen Bimbóért, — aki tulajdonképpen már faja egy gyönyörű virága volt, — részben, mert úgy gondolta az illető, hogy Bimbó a kerthben ellegelészhet. A háztulajdonosnak felesége volt és gyerekei, akik egész nap simogatták Bimbót. Bimbó kitűnően érezte magát a városban, hol lassan megismerkedett a kultúrával is. Megtudta, mi az a rádió, az autó és egy véletlenül elébe került huskonzerves dobozra őszinte könnyeket hullatott. De az aktatáskás uraktól, őszintén irigszott. Ha látott egyet-egyet közülük, hátat fordított neki és bő véleményét nyilvánította.

Persze, jaj! egy almaszagu délelőtti új nevelőatyja is egy aktatáskás urral jelent meg a kerthben, a piruló almák alatt.

— Szóval, nem tetszik fizetni? — hallotta

Bimbó az aktatáskás urat és elszomorodott, mert Bimbó nem volt akkora marha, hogy ne tudta volna, mi lesz erre a felelet.

— En fizetnék, kérem, de ha nincs honnét, — hullottak le új nevelőatyja kezei combjaira.

Milyen egyforma a falu és a város, — jutott eszébe Bimbónak régi nevelőapja és újabb lesújtó véleményt helyezett le erre a világra.

Az ur pedig felkattintotta aktatáskáját és Bimbó megint rubrikába került: „egy darab, hathónapos bikaborjú 250 lej“. Egyben hontalanná vált ismét. Az új nevelőatyjánál is úgy kezelték, mint adóhátraleköt, a város egyik nagy csürjében viszont szkeptikus vélemények röpködtek behajthatósága felett.

Pedig rövidesen mégis behajtották. Egyelőre ismételtelen nem a pénztárba, mint adóhátraleköt, hanem a vásárhoz, mint eladó bikaborjút, hol új nevelőatyja, tekintettel a 250 lej sürgösségére, eladta háromszázötvenért és bánatában, hogy el kellett pocsékolnia a Bimbót, csak a különbözetet akarta elinni, de annyira belejött, hogy reggel felé azt vette észre: se pénze, se borja nincs, ellenben maradt, ami volt: — a hátralék.

SPORT-ÉLETT

Helyreállott a béke a román és magyar ökölvívók között

Temesvár, augusztus 25.

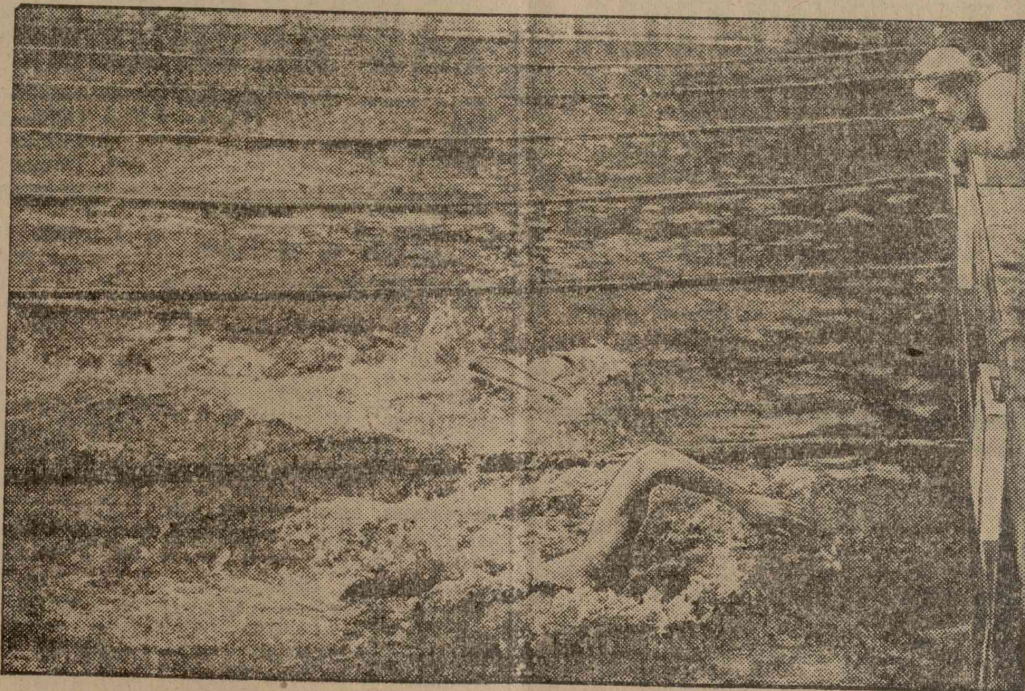
Emlékeztet az az affér, amely az idei Európa-bajnokságon lejártszódot. A román versenyzők levonultak és nem álltak ki a döntőmérkőzésekre, mert, szerintük, a bírák igazságtalanul nyomták el a versenyzőiket. Eddig az volt a helyzet, hogy nem is veszik fel az érintkezést az Európa-bajnokságokat rendezett magyar sport körökkel.

Az ökölvívók után a futballösszeállítás is megszakitotta Románia. Azóta ma-

gyar csapatoknak nem adnak beutazási engedélyt. Állott tehát a sportháború.

Most a boxolók között elismult a nézeteltérés. A román ökölvívók képviselőiben négy temesvári boxoló — bantamsúly: Gilice III. pehelysúly: Gavrilenco, könnyűsúly: Gilice II., weltersúly: Savici — pénteken este Budapesten „békemérkőzésre“ állnak ki.

Ellenfeleik a BTK és a B. Vasutas legjobbjai lesznek. Ezután sor kerül a bukarstiek és budapestiek találkozására is.

A magdeburgi Európa-bajnokság egyik legizgalmasabb jelenete: a magyarok utolsó embere beüt a célba. A magyar staféta a 4x200 méteren egy másodperccel előzi meg a németeket. A magyar csapat ideje 9 p. 30,2 mp., a németeké 9 p. 31,2 mp. volt.

Így teniszezünk!

2

Dorothy Round angol bajnoknő tanácsai kezdőknek és haladóknak

Mindig vállból üssünk, egész karunk mozogjon. Ütés közben testünk súlyát helyezzük a ballábra, mert ezzel nagyobb lendületet adunk a labdának. Nem szabad megszoknunk, hogy csakis az alsókarunkkal ütünk, mert így sohasem lehet jól játszani.

Lábujjhegyen állva várjuk meg ellenfelünk ütését, dőlünk kissé a labda felé és vállunk

teljesen lazítva mozogjon. A regett lendülete az ütés után még hosszan kövesse a labdát. Ha a velünk rézsutosan szembenálló játékos felé ütöttünk, akkor az ütés után a regett keresztet törzsünket. Ne szakítsuk meg lendületét kezdők módjára, a labda érintése után.

A regett fejét tartjuk fel, ha a labdát megütjük. Ha a regett fejét leeresztjük, a labda erőtlentül, gyengén esik, úgyhogy az ellenfél könnyen visszaütheti.

BIMBÓ UTOLSÓ PERCEI ÉS VÉGE

Bimbót egy csizmás, vastagbotu, vörösképi ur vette meg. Bimbó tisztában volt a helyzetével, azért még egyszer elnézett a havasok felé, bus szeméből üdvözlő-madárkák röptek arra, hol már hűvösek az éjszakák és ment. Már véleményét sem nyilváníthatta, mert fehérkötényes marcona kísérelte a legelső kísérelteténél odalra rugta. Ezért gondolta: ugysis mindegy és magába fojtott mindent.

Es ment. Ment lehajtott fejjel és összeszorított fogakkal. Szegény Bimbó a benne rekedt véleménye miatt majd szétpukkant.

En tulajdonképpen a veszthelyen találkozott vele. Ő szólított meg és mondott el mindent a halálfelelem közlekenységbe-fuló me-nekülésével.

— Kinek vétettem én?! — Könyörgött fel valami elfogadható magyarázat után.

Mit lehet mondani annak, aki három perc múlva halott?

— Bimbó — sóhajtottam és úgy éreztem, hogy én vagyok a Bimbó helyén és néhány pillanat múlva valami marha leüt. Hogy emberek vannak bekötve az istállóba és szarvasmarhák küldenek a vágóhídra.

— Na, én következem! — Kapta fel fejét Bimbó, szemével már az örökkévalóságba nézve. Sok szerencsét, viszontlátásra az ét-lapon!

Es Bimbó elindult a halálba.

Nem maradt utána semmi. Szegény volt, becsületes volt. Marha volt.

Nem maradt utána semmi, mindössze négyszázötven lej adóhátralek...

Nagyon fontos szabály: ne akarjuk forehand-del visszautni az olyan labdát, amely backhand-ütést kívánna. A teniszzőknek átlag a fele mutat ilyen tendenciát és ezért gyengén játszik. Mindjárt kezdetben szokjunk hozzá a backhandhez, éppen úgy, mint a forehandhoz. Ha a labda a baloldalunkra ér, erős, biztos backhanddel üssük vissza. Jól tanuljuk meg a backhandet, megéri a fáradságot.

Forehanddel akkor dolgozunk, ha a labda jobboldalunkra ér vagy egészen egyenesen szembeérül velünk és még van időnk, hogy megfelelő állásban helyezkedjünk.

A labdát lehetőleg lendületetől pontpótján üssük vissza, mert akkor még a saját sebességét is felhasználhatjuk a visszautásnál. Hacsak valami különleges tervünk nincs, úgy üssük a labdát, hogy alacsonyan repüljön a háló fölött és hogy az ellenféltől mennél nagyobb távolságra essen le, olyan helyen, amelyet nem tud könnyen elérni.

Nagyon fontos, hogy a forehand-ütés gyors legyen, de még ennél is fontosabb az, hogy pontosan célba találjunk. Ezt tanuljuk meg elsősorban. A labda mindig arra a pontra essen, ahova küldjük. Ez a pontosság többet ér a tulajdonképpen heves ütéseknél, melyeknek nagyrésze kirepül a pályáról, másrésze pedig gyakran olyan helyre ér, ahol az ellenfél kényelmesen visszaütheti.

Ne felejtjük el, hogy a forehand nemcsak támadó, hanem védőütés is. Szorult helyzetben nagyon sokat ér, mert a legkisebb energiát kívánja.

A forehandet is úgy gyakoroljuk be, hogy valakit megkérünk: adogassa nekünk állandóan a labdát. Ezeket azután szakadatlanul forehanddal üssük vissza, mindaddig, amíg az ütés kitűnően beidegződött. Aki nem tudja igazán jól a forehandot, abból sohasem lesz jó játékos.

(Folytatjuk.)

MAGYARORSZAG—AUSTRIA 7:0
Nemzetközi válogatott ifjúsági tenisz-mérkőzés Balatonalmádin.

Befejeződött a nagybányai Phönix nemzetközi teniszversenye. Nagybányáról jelentik: A Phönix négynapos nemzetközi teniszversenye befejeződött. Az utolsó nap a férfipáros és a vegyespáros döntőt játszották le. Férfipáros: 1. dr. Burger László (SzSE)—Balás Iván (Jugoszlávia). 2. Benedek—Kun KAC. 3. Steiner—Bleyer NAC és Kliap—Fugel Csehszlovákia. Döntő: 2:6, 6:1, 6:3. Vegyespáros: 1. Somogyi Klári—AKE—Welvárth NAC, 2. Liszka Mancsi—Petrovits NSE, 3. Ternovicsné—Sárb kapitány Universitatea és Balás (Jugoszlávia)—bárá Gerliczy NSE. Döntő: 6:2, 6:4. A második osztályú női egyes döntőjében Papp Magda NSE és Plathy Éva Phönix állnak. Az első szettet Plathy Éva 14:12 arányban nyerte, a második szett 7:7 állásnál a sötétség miatt abbamaradt. A második osztályú férfi egyes győztese Gárdonyi Nagy László, Phönix.

Franciaország 4:1-re vezet az Olaszország elleni teniszmérkőzésen.

Pallada és Puncce az egyesben, a Kukuljević, Schaffer kettős a párosban képviselik Jugoszláviát a Magyarország elleni Davis Cup selejtező mérkőzésen a héten Budapesten.

A magyar csapatot is összeállították: egyest Gabrovitz és Straub, a párost Ferenczy-Zichy játsszák.

Labdarugás

NAGYON KIKAPOTT A TMTE A LENGYEL BAJNOKCSAPATTÓL

FC Ruch—TMTE 7:1 (2:1).

Vielki Hajdukban játszották le a mérkőzést. A lengyel bajnoksapat könnyen győzött.

IRORSZÁGBAN MÁR NAGYON GYŐZÖTT A RAPID

Két skóciai veresége után Írországra najózott át és első meccsén nagyon győzött Dublinban:

Rapid—Bohemians 8:0 (3:0).

A Bohemians az ir bajnoksapat.

BALASSAGYARMAT

Nemzeti—Balassa TSE 0:0

Püllöck súlyosan megsérült Bazargiban, közvetlenül befejezés előtt egy vetődésnél állcsonttörést szenvedett. A Crisana 6:0 (3:0) arányban győzött a Gloria ellen.

Az Ambrosiana Bukarestben. A nagy-szerű olasz csapat a Középeurópai Kupa egyik résztvevője a Juventus rendezésében szeptember közepén játszik Bukarestben.

ÖSSZEÁLLÍTOTTÁK ROMÁNIA KATONAI VALOGATOTT CSAPATÁT

A román csapat a következő: Pavlovici—Badulescu, Sfera—Deheleanu, Buculei, Moravetz—Bindea, Lakatos, Kovács, Bodola, Surlasiu. A csapat összeállítása nem a legsikerültebb, aminek az oka, hogy a válogatott kapitány nem mert csak négy kisebbségi játékost betenni. Nehéz feladat vár a csapatra, mert a jugoszlávok és a csehek is nagyon jó csapattal érkeztek Bukarestbe.

A Ripensia négy játékosa nélkül kénytelen kiállni vasárnap Temesvárt az Admira ellen, mert Bindea, Lakatos, Dehe-

leanu és Pavlovici a katonaválogatásban játszanak. A Ripensia közbelépett, hogy játékosait megkapja, valószínű, hogy a négy játékost hazaengedik Temesvárra, mert a katonaválogatott amúgyis gyengén áll ki a csehek ellen.

KIHÁGASI JEGYZŐKÖNYVEKET VETTEK FEL

a szombati Admira—Juventus és a vasárnapi Admira—Juventus mérkőzéseken, mert a két egyesület nem fizette be az adót és ezzel nem tett eleget a pénzügyminiszter rendelkezésének, amely "iszázzalékos adót vetett ki a nemzetközi meccsre. A törvénytelen rendelkezés visszavonásáért megtették már a szükséges lépéseket az UFSR képviselői.

Uzás

Hét országos rekordot javítottak a marosvásárhelyi kerületi bajnokságon

Marosvásárhely, augusztus 23.

A marosvásárhelyi uszók szenzációs formában vannak. A kerületi bajnokságon nem kevesebb mint hat országos rekordot javítottak meg. Ezek a következők:

100 gyors: Berta MSE 1 p 08.3 mp országos rekord (a hitelesítettől jobb eredmény, bár usztak az idén ennél már jobbat is).

200 m gyors: Kelemen MSE 2 p 38.2 mp országos rekord. Kelemen mindössze 15 éves. A jövő nagy tehetsége.

4x100 gyors: MSE 4 p 44.8 mp országos rekord.

4x200 m gyors: 11 p 08.2 mp. országos rekord.

100 m hölgy gyors: Izsák Lili 1 p 24.2 mp. országos rekord.

200 m hölgy mellúszás: Daróczy Juci 3 p 36.4 mp. országos rekord.

De a többi számok eredményei is jók:

400 gyors: Kelemen 5 p 59.2 mp. — 500 m gyors: Daróczy 12 p 52.4 mp. — 1500 m: Vancea 25 p 58.4 mp. — 200 mell: Kovács 3 p 15.4 mp. — 100 mell: Kovács 1 p 28.2 mp. — 100 m hát: Chilf 1 p 24.8 mp — Hölgyszámok: 50 m gyors: Izsák 36.1 mp — 400 m gyors: Izsák 7 p 41.2 mp — 100 hát: Radó Klári 1 p 45.4 mp.

— 3x100 vegyes: MSE 4 p 50 mp országos rekord.

Románia bajnokságait szombaton és vasárnap — 25-én és 26-án rendezik meg a bukaresti Kiseleff-strand medencéjében. Az uszók olyan kintő formában vannak, hogy több rekord várható.

Vizipóló

BELGIUM RENDEZI MEG A JÖVŐÉVI KLEBELSBERG-KUPÁT

Drezda, augusztus 23

Az európai uszólíga Belgiumnak ítélte oda a jövőévi Klebelsberg-Kupa rendezési jogát. Belgium jövő augusztusban Brüsszelben óhajtja megrendezni a tornát. A torna résztvevői: Magyarország, Németország, Belgium, Svédország, Franciaország. Még nem döntöttek, hogy a hatodik résztvevő Jugoszlávia lesz-e, vagy meghívják egy más csapatot.

NAGYVARAD

Crisana—CFR Bukarest 4:3 (2:1) Országos vizipólóbajnokság.

TEMESVÁR

Ilsa—CFR Bukarest 6:1 (3:1). Barátságos mérkőzés.

Atléтика

Havaletz nem megy külföldre trénernek,

mert állást kapott Bukarestben

Kik képviselik Romániát Torinóban?

Bukarest, augusztus 23

Havaletz, a kintő aradi atléta, aki a vasárnapi predeali versenyen 47.17 cm-es diszkosz dobásával, világviszonylatban is kintő eredményt ért el — nem megy külföldre. Nem megy trénernek Bulgáriába, mert — elhelyezkedett. A versenyen bemutatták a királynak, felhasználta az alkalmat és elmondotta, hogy három évtől a munkanélküli. Az uralkodó nagy megértéssel hallgatta meg Havaletzt és Matak, Bukarest negyedik kerületi polgármesterének figyelmébe ajánlotta. Még ott a helyszínen megírták vele kérvényét és minden valószínűség szerint szeptember elsejétől a bukaresti városi üzemeknél helyezik el. Havaletz Bukarestben a Viforul Dacia színeiben versenyez.

GÁL VAGY HAVALETZ KÉPVISELIK ROMANIÁT A TORINÓI EURÓPA-BAJNOKSÁGON?

Mint ismeretes, Románia egy ingyenes helyet kapott a torinói Európa-bajnokságon. Vagyis az olaszok egy román atléta költségeit viselik. Annyi máris bizonyos, hogy Románia igénybe veszi a felajánlott helyet. Most az a kérdés: ki képviselje Romániát Torinóban? Nemzetközi viszonylatban elsősorban két atléta jöhet szóba. Egyik Gál, a Balkán marathoni bajnok, a másik Havaletz, a diszkoszvető rekord. Gál nem valószínű, hogy résztvehet, mert alig egy hét van a Balkánversenyek és az Európabajnokság között. Így valószínű, hogy Havaletz megy majd Torinóba.

Még négy versenyre megy Havaletzen kívül Torinóba. A Viforul Dacia saját költségén kiküldi Maneat, Virgilt, Popoviciot és Steriant Mig hivatalosan az Európa bajnokságra csak Havaletzet küldik ki.

Botrány Budapesten:

Nem 14.6, hanem 14.4...

A magyar atlétikai körökben felháborodva tárgyalják azt az esetet, amely a magyar—olasz atlétikai versenyen történt. Kovács 14.4 mp-re futotta a 110 méteres gátat (igaz, hogy hatszállé!) két időmérő ennyit mért, a harmadik 14.5 mp-et. A szabályok szerint tehát 14.4 mp-et kellett volna kihirdetni Stankovits elnök utasítására — „Kovács nem futat ilyen jót” — indoklással — 14.6-ot hirdettek ki. Most követelik a hivatalos helyreigazítást.

GAZDASÁGI TANÁCSADÓ!

Baromfitenyésztés

második lényegesen átdolgozott kiadás

Dr. Bernátsky Jenő

250 oldalas, számtalan ábrával ellátott könyv

ára 120.— Lei.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban

RENDKIVÜL FONTOS KÖNYVUJDONSÁG!
MOST JELENT MEG!

Hogyan éljen a

vesebajos ember

Orvosi tanácsok vesebajosok számára.

Írta: Dr. Lukács Pál belgyógyász főorvos.

E nélkülözhetetlen munka tartalomjegyzékéből: A vese szerkezete és működése. — A vesebetegségek tünetei. — A vesebetegségek különböző formái. — A vesebetegségek okai. — A vesebetegségek megelőzése. — A vesebetegségek vizsgálati módszerei és azok jelentősége. — Vizelet vizsgálat. — A vesék működési vizsgálata. — Egyéb vizsgálati módszerek. — A vesebetegségek gyógykezelése. — Diétás gyógymódok. — Általános alapelvek. — A sómentes, illetve sószegény diéta. — Karell-féle kúra. — Gerson-féle kúra. — Diétás gyógygyógyászások vesekő- és húgykő bántalmaknál. — Gyógyszeres és sebészeti kezelés. — Egyéb eljárások. — A vesebeteg konyhája. — Táplálékaink konyhasó tartalma. — Táplálékaink fehérje tartalma, stb. stb.

A kiváló szerző huszéves orvosi gyakorlat gazdag tapasztalatai alapján írta meg művét, mely élvezetes és mindenki számára könnyen érthető stílusban világosítja fel a vesebajban szenvedőt mindarról, amit életmódjáról, diétájáról tudnia kell. Ara 78 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58., az udvarban.

A NŐ
TESTKULTURA
ÚJ UTJAI

Írta: Dr. Madzsarné Jászai Alice

A ritmikus torna, a művészi mozgás és a modern testkultura módszerei. Számos tornagyakorlat leírással és 150 magyaros képpel.

A 224 oldalas könyv ára 150 lej.

Vidékre portó 10.— lej. utánvét mellett 20.— lej. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályánál

Elsőrendű férfi és női szabómunkásokat, francia munkára, valamint tanulólányokat keres

M. Neumann

Brassó.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés megismétlésekor 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

198 éves, kintőhangu hegedű jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Keresek 18"—24" gattert Spanzeiggal, kifogástalan állapotban. Lustig, Jibou, Sălaj.

Veszek francia turbinát, két méter esés, háromezeröttszáz liter vízhez. Esetleg vasrendszerű vízkereket, komplett. Szabó Károly, malom, Ciceu, Ciuc.

Reáljogu, jó helyen fekvő városi gyógyszerár eladó. Ajánlatok a kiadóra kéretnek „Gyógyszerár 13” jellegre.

Eladó 1 és fél tonnás International teherautó, esetleg egyes részei is. Kuttlik Jusztina, Făgăraş. 14138

Tartályokat veszünk 30—70 hektóliter nagyságban, használt, jó állapotban, falvastagság megjelölésével. 14141

Eladó cipészüzem részére „Atlas Werke, Schniet Fräs”-gép, prima állapotban. Cim a kiadóban. 14143

Állást nyer

Keresek tisztá, jömegjelenésű pincérnőket és egy zongoristánőt. Restaurant-Bar, Parcul Royal, Predeal. 14068

Keresek szeptember elseji belépésre perfekt románul beszélő, ügyes kiszolgáló segédet, aki paplan és ágynemű konfekcionáláshoz ért. Ajánlatokat g. muresi fiókkaiadóba. 14081

Rőfös üzletbe szerény igényű fiatal segéd felvétetik, de csak élelmes kiszolgáló. Grossbergné, Csikszereda. 14079

Kereskedősegéd, katonamentes, ki mind a három nyelvet tökéletesen bírja és a kirakattervezésben jártas, szeptember 1-ére felvétetik. „Linoleum”, Adolf Steckl cégnél, Braşov, Strada Regele Carol 34. 14139

Vegyes

Örökbe adnám két éves egészséges szép kis lányomat. Sürgős választ „Uriasszony” jellegre a kiadóra kérek. 14142

BABITS MIHALY összes költeményei, 414 oldal, diszkótésben 120 lej. Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban.

BJRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara köve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától. Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban.

Házasság

36 éves mérnök, fiatalember, megnősülne, vidéken is, bármily vállalatban. Leveleket „Becsület” jellegre kérek a kiadóra. 13930

28 éves középtermű, jó alakú, csinos arckifejezésű, művelt árva lány, házasság céljából megismerkedne november Hozománya kettőmilliónyolcszáz ezer lej készpénz, 2 kétémeletes, 3 egyemeletes és egy magánház. Bizony Ferenc 15 éve fennálló házasságközvetítő irodája, Timişoara, Bulevardul Berthelot 3.

Leányomat, aki most külföldön zeneakadémiát végez, térjhezadnám olyan uriemberhez, aki átvonná gőzmozgómotort és birtokom vezetését. Leányom háziasan nevelt 25 éves keresztény, román, német, magyar, francia nyelvet beszélő nemcsak apai szemmel nézve csinos, ímeleglenésű, középtermű hajadon. Jövedőbejeliére teljesen rábírom az egyedi vezetését ennek a vagyonomnak és ezenkívül kétmillió lej készpénzhozományt adok. Férjül, gondos, szorgalmas, munkaszerető uriembert keresek. Kimerítő szemleleírással és teljes címmel ellátott levelet „A munka nemesít” jellegre a kiadóra kérek.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a mindnyájunk által forrón szeretett jó férj, apa, testvér, sógor és após

id. SCHMIDT KÁROLY

ny. mozdonyfelvigyázó

folgó hó 21-én, hosszas szenvedés után. 62 éves korában elhunyt.

Szeretett halottunk földi maradványait folgó hó 23-án, csütörtökön délután 5 órakor a Kertész-utca 17 sz. alatti gyászházból a bolongai száz evangélikus temetőbe fogjuk örök nyugalomra helyezni.

Brassó. 1934 augusztus 22.

A gyászoló család.